

Recull de textos per a la reflexió
sobre l'actualitat.

ÉS EL TEU
TORN
PASQUA A CASA

Índex

Aquest és un índex interactiu. Clica l'article al qual vols accedir i hi aniràs.

Este es un índice interactivo. Haz click en el artículo que quieras leer ahora e irás.

This is an interactive index. Click on the title you want to read and you will go there.

CORONAPASQUA , Juanjo Fernández	3
ENS ESPANTA LA MALALTIA , Núria Romay	3
PREGÀRIA EN TEMPS D'EPIDÈMIA , Papa Francesc	4
ÁFRICA ESTÁ "A SÓLO DOS O TRES SEMANAS" DE UNA TORMENTA COMO ITALIA O ESPAÑA , Xavier Aldekoa	6
LA BIOLOGÍA ESTÁ ACELERANDO LA DIGITALIZACIÓN DEL MUNDO , Jorge Carrión	7
COVID-19. I DE SOBTE, LES I ELS "PRESCINDIBLES" VAN PASSAR A SER IMPRESCINDIBLES , Eduardo Rojo Torrecilla	9
REINICIO: UN MODELO ECOLÓGICO TRAS LA CRISIS DEL CORONAVIRUS , Fernando Prieto	11
EL CORONAVIRUS SE CEBA EN LOS BARRIOS MÁS POBRES DE BARCELONA , Helena López	14
ISLAM EN TEMPS DE CORONAVIRUS , Lucía Montobbio	15
HUMILITAT I ESPERANÇA , Diverses autòries	16
TETA, MANYAGUES I CONFINAMENT , Sònia Herrera	17
MARÍA DEL "SÍ" NOS ANIMA Y ACOMPAÑA , G. Ernesto Sánchez	18
POPE FRANCIS' HOMILY FOR PALM SUNDAY , Pope Francis	20
A CHURCH OF EASTER , Saint Oscar Romero	22
CAPITALISM HAS ITS LIMITS , Judith Butler	23
MARY OF THE "YES" ENCOURAGES AND ACCOMPANIES US , Br. Ernesto Sánchez	26
DESDE EL CONFINAMIENTO , Pepa Torres	28

AQUEST ÉS UN MATERIAL AMB FINALITAT PEDAGÒGICA, REFLEXIVA I INTERNA PER PART DE LA COMUNITAT DE LA PASQUA A CASA.

LES OPINIONS I IDEES QUE S'HI ECULLEN NO REPRESENTEN NECESSÀRIAMENT LES DE LA TOTALITAT DE LES PERSONES PARTICIPANTS NI LES DE L'INSTITUT DELS GERMANS MARISTES.

ES TRACTA D'UN RECULL DE TEXTOS D'ACTUALITAT EL-LABORAT PER L'EQUIP DE PASTORAL DE MARISTES CATALUNYA. TOTS AQUESTS TEXTOS SON EN OBERT ALS WEBS DELS MITJANS DE COMUNICACIÓ CITATS.

CORONAPASQUA

Juanjo Fernández.
Catalunya Cristiana. 28/03/2020

Confinats. Amb sort, en família. Amb més sort, ningú malalt. Segur que heu passat per diferents fases: desconcert («però... com ha passat, això?»), ràbia («han exagerat!» o «no han pres prou mesures!»), eufòria («Temps per fer el que no podíem fer! Sortim als balcons a aplaudir!»), angoixa («si això segueix... com ens guanyarem la vida?») o, directament, por («i si em poso malalt? o els nostres fills? o els avis?»). Tenui tot el dret a enfadar-vos... però no us deixeu «atrapar»: penseu que els vostres fills també experimenten aquestes emocions, però ells no tenen els vostres recursos per a gestionar-les. Us necessiten, més que mai, serens, responsables... i esperançats.

No podem predir amb certesa què passarà (mai no havia estat tan veritat Mt 25,13: «Vetlleu, doncs, perquè no sabeu el dia ni l'hora») però tot sembla indicar que serà molt difícil —o impossible— celebrar la Setmana Santa en comunitat. Si fos així, penseu que ja esteu celebrant una CoronaPasqua:

Dijous Sant cada cop que seieu junts a taula, un àpat que potser heu preparat en família, potser una recepta de l'àvia (no us oblideu de trucar sovint els avis!), quan us «renteu els peus» servint-vos uns als altres, i extremeu la paciència —tan necessària, especialment en temps de convivència forçosa.

Divendres Sant quan penseu i pregueu pels que no tenen casa on quedar-se, quan patiu pels vostres éssers estimats confinats lluny de vosaltres, quan algú proper està malalt o, fins i tot, ha traspassat sense que hagueu pogut accompanyar-lo. Tingueu tothom present aquests dies, en la pregària i en la comunicació que sigui possible. Faciliteu aquesta comunicació als fills: amb els amics, les mestres, els parents... Trucades, videotrucades i missatges: feu-vos propers en l'alegria i en el patiment!

Animeu els vostres fills a expressar-se i feu-ho també vosaltres. Expliqueu-vos mútuament la Setmana Santa amb dibuixos, cançons i representacions amb els ninos i les joguines que de ben segur teniu a casa. Compartiu a les xarxes el que feu: amb prudència i senzillesa, però també amb alegria, que això també és evangelització, és comunitat, és Església!

I al capdavall, Diumenge de Resurrecció en cada somriure, en cada petó, en cada abraçada a casa i en cada gest d'afecte a distància, en la certesa que tot anirà bé, que tornarem a sortir, ens tornarem a trobar i a re-trobar, potser més conscients de tot el que ens ha estat donat, del regal de la Creació, de la salut, de la família, del que és veritablement important. Cuideu-vos, cuidem-nos... i bona CoronaPasqua a tots!

Ens espanta la malaltia

Núria Romay
Cristianisme i Justícia, 13 March 2020.

Ens espanta la malaltia.

Perquè ens atura, ens paralitza, en sec, sense esperar-ho. Perquè ens obliga a desprogramar, a desfer, a desdibuixar aquell pla, aquella projecció de futur, el tenir-ho tot sota control.

Ens espanta la malaltia.

Perquè és pura incertesa i vulnerabilitat. És la vida en bolquers, nua, sense afegits, sense edulcorants, sense excuses.

Ens espanta la malaltia.

Perquè ens toca la possessió, tot el que és meu, la meva família, els meus amics, la meva parella, el meu cos, la meva salut, la meva estabilitat, la meva feina, els meus estudis, els meus somnis.

Ens espanta la malaltia.

Perquè la teníem ben amagada, reprimida, aïllada. I quan se'n presenta (ahà! aquí la tenim), s'escola sense generar riquesa ni capital, sense respondre a la sobreabundància que circulava per totes bandes.

Ens espanta la malaltia.

Perquè fa trontollar aquesta apparent llibilitat. I la qüestiona i la situa entre l'espasa i la paret, fins trobar-se de cara, totes dues, llibilitat i necessitat, forçades a construir a base d'aquest nostre material: finit, sensible, limitat.

Ens espanta la malaltia.

Perquè som experts en fugir del dolor, de la dependència, del demanar ajuda. De la soledat, d'estar sobre el llit, del temps inútil, improductiu, en silenci, sense respondre. I tot allò del que fugim, a la fi, ens atrapa.

Ens espanta la malaltia.

I potser (potser, dic jo), perquè té alguna cosa a veure amb aquesta dosi de Veritat a la qual tant ens costa arribar.

Pregària en temps d'epidèmia

Papa Francesc, traducció per Josep Maria Torrents.
Catalunya Religió. 27/03/2020

«Arribat el capvespre» (Mc 4,35). Així comença l'Evangeli que hem escoltat. Des de fa setmanes sembla que hagi arribat el vespre. Sembla que les tenebres denses s'hagin espesseït a les nostres places, carrers i ciutats; s'han apoderat de les nostres vides omplint-t'ho tot amb un silenci eixordador i amb una trista buidor, que ho paralitza tot al seu pas: se sent en l'aire, es percep en els gestos, ho diuen les mirades. Ens hem trobat esporuguits i perduts. Com els deixebles de l'Evangeli ens hem vist afectats per una tempesta inesperada i furiosa. Ens hem adonat que tots ens trobem en la mateixa barca, fràgils i desorientats, però alhora importants i necessaris, tots cridats a remar junts, tots necessitant recomfortar-nos mútuament. En aquest vaixell... hi som tots. Com aquells deixebles, que parlen a una sola veu i plens d'angoixa diuen: «Estem perduts» (v. 38), així també nosaltres ens hem adonat que no podem anar endavant cadascú pel seu compte, sinó només junts.

És fàcil identificar-nos en aquesta història. El que resulta difícil és entendre l'actitud de Jesús. Mentre que els deixebles estan naturalment alarmats i desesperats, Ell es troba a la popa, just en la part del vaixell que primer se'n va al fons. I què fa? Malgrat l'enrenou, dorm serè, confiat en el Pare – és l'única vegada a l'Evangeli que veiem Jesús dormint -. Quan es desperta, després d'haver calmat el vent i les aigües, s'adreça als deixebles amb un to de retret: «Per què teniu por? Encara no teniu fe?» (v. 40).

Quan es desperta, després d'haver calmat el vent i les aigües, s'adreça als deixebles amb un to de retret: «Per què teniu por? Encara no teniu fe?»

Mirem de comprendre. En què consisteix la manca de fe dels deixebles, que es contraposa a la confiança de Jesús? No havien deixat de creure en Ell, de fet l'invoquen. Però mirem com l'invoquen: «Mestre, no et fa res que ens enfonssem?» (v. 38). No et fa res: pensen que Jesús es desinteressa d'ells, que no es preocupa per ells. Entre nosaltres, en les nostres famílies, una de les coses que fa més mal és quan sentim que ens diuen: «No et preocups de mi?». És una frase que fereix i desencadena tempestes en el cor. També haurà afectat a Jesús. Perquè ningú més que Ell es preocupa de nosaltres. De fet, un cop invocat, salva els seus deixebles desanimats.

La tempesta desemmascura la nostra vulnerabilitat i deixa al descobert aquelles falses i supèrflues seguretats amb què hem construït les nostres agendes i els nostres projectes, els nostres hàbits i prioritats. Ens mostra com hem deixat adormit i abandonat el que alimenta, recolza i reforça la nostra vida i la nostra comunitat. La tempesta deixa al descobert tots els propòsits “d'empaquetar” i oblidar el que ha nodrit l'ànima dels nostres pobles; tots aquells intents d'anestesiar-se amb hàbits aparentment “salvadors”, incapços d'apel·lar a les nostres arrels i d'evocar la memòria dels nostres avis, privant-nos així de la immunitat per fer front a les adversitats.

Amb la tempesta, ha caigut el recurs d'aquells estereotips amb què emmascaràvem els nostres “ego” sempre preocupats per la pròpia imatge; i, una vegada més, ha quedat descoberta, aquella (benéida) pertinença comuna a la qual no ens podem sostreure: la pertinença com a germans.

«Per què teniu por? Encara no teniu fe?». Senyor, la teva Paraula ens impacta i ens afecta a tots. En aquest món nostre, que Tu estimes més que nosaltres, hem anat endavant a tota velocitat, sentint-nos forts i capaços de tot. Amb ganes de guanyar, ens hem deixat absorbir per les cosees i desconcertar per la pressa. No ens hem aturat davant de les teves trucades, no ens hem despertat davant les guerres i injustícies planetàries, no hem escoltat el crit dels pobres, i del nostre planeta que està greument malalt. Hem continuat sense immutar-nos, pensant en mantenir-nos sempre sans en un món malalt. Ara, mentre estem en un mar agitat, t'implorem: “Desperta't, Senyor!”.

«Per què teniu por? Encara no teniu fe?». Senyor, crida'ns, crida'ns a la fe. Que no és tant creure que Tu existeixes, sinó vers Tu i confiar en Tu. En aquesta Quaresma ressona la teva crida urgent: “Convertiu-vos”, «torneu a mi amb tot el cor» (Jl 2,12). Ens crides a acollir aquest temps de prova com un moment d'elecció. No és el moment del teu judici, sinó del nostre judici: el moment de triar entre el que importa i el que és efímer, de separar el que és necessari del que no ho és. És el moment de restablir el camí de la vida vers Tu, Senyor, i vers els altres. I podem mirar tants companys de viatge exemplars, que, malgrat la por, han reaccionat donant la pròpia vida. És la força de l'Esperit que actua abocada i manifestada en dedicacions valentes i generoses. És la vida de l'Esperit capaç de redimir, de potenciar i de mostrar com les nostres vides estan teixides i mantingudes per persones comunes – normalment oblidades – que no apareixen en els titulars dels diaris i de les revistes ni en les grans passarel·les de l'últim show però, sens dubte, estan escrivint avui els fets decisius de la nostra història: metges, infermeres i infermers, treballadors dels supermercats, treballadors de la neteja, cuidadors, transportistes, forces de l'ordre, voluntaris, sacerdots, religioses i tants però tants altres que han entès que ningú es salva sol. Davant del patiment, on es mesura l'autèntic desenvolupament dels nostres pobles, descobrim i experimentem la pregària sacerdotal de Jesús: «que tots siguin u» (Jn 17,21). Quantes persones exerciten cada dia la paciència i infonen esperança, tenint cura de no sembrar el pànic, sinó amb corresponsabilitat. Quants pares, mares, avis i àvies, mestres ensenyen als nostres infants, amb petits gestos diaris, com afrontar i passar una crisi adaptant els hàbits, alçant els ulls i estimulant la pregària. Quantes persones resen, ofereixen i demanen el bé de tots. La pregària i el servei silencios: són les nostres armes guanyadores.

«Per què teniu por? Encara no teniu fe?». L'inici de la fe és saber que necessitem la salvació. No som autosuficients, sols; sols ens enfonssem: necessitem el

Senyor com els mariners antics necessitaven les estrelles. Convidem Jesús a la barca de la nostra vida. Manifestem-li les nostres pors, perquè Ell les venci. Com els deixebles experimentarem que, si Ell és a bord, no es naufraga. Perquè aquesta és la força de Déu: convertim tot el que ens passa en coses bones, fins i tot les dolentes. Ell porta la pau a les nostres tempestes, perquè amb Déu la vida no mor mai.

El Senyor ens interpela i, enmig de la nostra tempesta, ens convida a despertar i activar la solidaritat i l'esperança capaces de donar solidesa, suport i sentit a aquestes hores en què tot sembla naufragar. El Senyor es desvetlla per despertar i fer reviure la nostra fe pasqual. Tenim una àncora: amb la seva creu hem estat salvats. Tenim un timó: amb la seva creu hem estat rescatats. Tenim una esperança: amb la seva creu hem estat curats i abraçats de manera que res ni ningú ens separi del seu amor redemptor. Enmig de l'aïllament amb què estem patint la manca dels afectes i de les trobades, experimentant la manca de tantes coses, escoltem una vegada més l'anunci que ens salva: ha ressuscitat i viu al costat nostre. El Senyor ens interpela amb la seva creu a retrobar la vida que ens espera, a mirar cap a aquells que ens necessiten, a reforçar, reconèixer i incentivar la gràcia que viu en nosaltres. No apaguem la flama morta (cf. Is 42,3), que no es posi mai malalta, i deixem que es torni a encendre l'esperança.

Enmig de l'aïllament amb què estem patint la manca dels afectes i de les trobades, experimentant la manca de tantes coses, escoltem una vegada més l'anunci que ens salva: ha ressuscitat i viu al costat nostre.

Abraçar la seva creu significa trobar el coratge d'abraçar totes les contrarietats del temps present, abandonant per un moment la nostra inquietud per l'omnipresència i la possessió deixant espai a la creativitat que només l'Esperit és capaç de despertar. Significa trobar el coratge d'obrir espais nous on tothom pugui sentir-se cridat i permetre noves formes d'hospitalitat, de fraternitat, de solidaritat. En la seva creu hem estat salvats per acollir l'esperança i deixar que ella reforci i sostingui totes les mesures i els camins possibles que ens poden ajudar a mantenir-nos segurs. Abraçar el Senyor per abraçar l'esperança: aquesta és la força de la fe, que allibera de la por i dona esperança.

«Per què teniu por? Encara no teniu fe?». Estimats germans i germanes, des d'aquest lloc, que explica la fe rocosa de Pere, aquest vespre vull confiar-vos tots al Senyor, per la intercessió de la Mare de Déu, salvació del seu poble, estrella del mar en la tempesta. Des d'aquesta columnata que abraça Roma i el món, que descendeixi sobre vosaltres, com una abraçada que consola, la

benedicció de Déu. Senyor, beneeix el món, dona salut als cossos i consol als cors. Ens demanes que no tinguem por. Però la nostra fe és feble i tenim por. Però Tu, Senyor, no ens deixis enmig de la tempesta. Repetiu una altra vegada: «no tingueu por» (Mt 28,5). I nosaltres, junt amb Pere, “descarreguem en Tu totes les nostres preocupacions, perquè Tu tens cura de nosaltres” (cf. 1 Pt 5,7).

África está “a sólo dos o tres semanas” de una tormenta como Italia o España

Xavier Aldekoa.
La Vanguardia, 31/03/2020.

El coronavirus acecha a África y se multiplican las voces de alerta desde el continente. La semana pasada, fue Matshidiso Moeti, directora de la Organización Mundial de la Salud para África, quien calificó de “evolución dramática” el crecimiento de positivos en el continente. La doctora sudafricana salió al paso así ante la calma global por los pocos casos detectados en territorio africano: hasta ayer 4.807 positivos y 154 fallecidos en 47 países.

Ayer quien activó el botón de alarma fue la secretaria ejecutiva de la Comisión Económica para África de la ONU, Vera Songwe. Señaló que el continente está a sólo dos o tres semanas de evitar una “tormenta tan brutal” como la de Italia o España. El también camerunés John Nkengasong, director del Centro de Control y Prevención de Enfermedades, sumó sus miedos: “Antes dije que era una amenaza inminente para el continente, ahora digo que es un desastre inminente”.

Expertos en epidemias y emergencias humanitarias consultados por La Vanguardia advierten de que la progresión de coronavirus en suelo africano es similar a la de los países más afectados de Europa y amenaza con colapsar los frágiles sistemas sanitarios de muchos estados. Así, pese a la rápida reacción de varios gobiernos que han cerrado fronteras y confinado a su población –ayer Nigeria cerró Abuja y Lagos, esta última, ciudad de 20 millones de habitantes–, las perspectivas no invitan al optimismo. Según un informe del London School of Hygiene and Tropical Medicine al que ha tenido acceso este diario, a tenor de las cifras actuales la mayoría de los países africanos superarán los 1.000 casos cada uno en menos de un mes y llegarán a 10.000 casos pocos días después. Sudáfrica, el país más afectado con 1.200 positivos –casi uno de cada cuatro en el continente– superó hace días esta estimación. La expansión de la pandemia tendrá efectos devastadores en algunos de los sistemas de sanidad más débiles del mundo, sin recursos humanos y materiales suficientes, dejará sin atención a miles de pacientes de tuberculosis, VIH, malaria o malnutrición y dará el golpe de gracia a emergencias humanitarias en desarrollo.

Para el médico guineano Mamady Traoré, experto de Médicos Sin Fronteras en enfermedades tropicales e infecciosas, la progresión del virus es especialmente preocupante en países como Burkina Faso, el noreste de Nigeria o Mali. “Son zonas con mucha población desplazada y mucha violencia. Allí, una epidemia en un campo de desplazados puede ser catastrófica”. Traoré, que ha lidiado con crisis de meningitis o cólera en Congo, Uganda, Chad o Haití, cree que las cifras de contagios de coronavirus en África están “enormemente subestimadas” ya que varios países no hacen tests a los sospechosos de ser positivos, pero se aferra a una esperanza: que la rápida reacción y las enseñanzas de otras crisis sanitarias compensen la falta de medios. “La

experiencia en epidemias de cólera, ébola o sarampión han desarrollado herramientas de contención clave como la detección precoz, la prevención o la sensibilización”.

Desde Banjul, la epidemióloga catalana Anna Roca, investigadora de la Covid-19 Medical Research Unit de Gambia, con más de 13 años de experiencia en África, se apoya en los números para argumentar su preocupación. “Si hay menos casos todavía es porque ha tardado más en llegar, pero las cifras dicen que una vez empieza el contagio se está extendiendo igual que en España o Italia”. Y su capacidad de reacción está a años luz: en Gambia hay sólo dos camas de cuidados intensivos para dos millones de habitantes. Roca avisa además de los costes del cierre de fronteras o el confinamiento de ciudades enteras. “Para mucha gente, el impacto económico será muy duro”. El Programa Mundial de los Alimentos estima que la pandemia supondrá una pérdida de 220.000 millones de dólares para los países en desarrollo y destruirá casi la mitad de los trabajos formales en África.

Desde su oficina de la OMS para la región africana en Congo, la nigeriana Mary Stephen ofrecía ayer una luz de optimismo. “Los gobiernos han reaccionado con medidas estrictas y aún hay una posibilidad si se movilizan todos los recursos posibles: médicos jubilados, estudiantes de enfermería, cualquiera que en África pueda aportar algo, debe colaborar para frenar la pandemia. Poco, pero aún hay tiempo”.

Hará falta ayuda externa también. Desde Sudáfrica, el epidemiólogo catalán Xavier Gómez Olivé apunta a la necesidad de la implicación mundial. “Cuando Europa supere la crisis deberá mirar hacia el sur y ponerse en serio o las consecuencias serán graves”.

Hace unos días, el primer ministro de Etiopía y Nobel de la Paz, Abiy Ahmed, apuntó en la misma dirección. Tras tildar de miopes y contraproducentes las medidas descoordinadas entre los países europeos, advirtió de las consecuencias de una ausencia de solidaridad global: “Si el virus no es derrotado en África, regresará para golpear al mundo”.

La biología está acelerando la digitalización del mundo

Jorge Carrión
New York Times, 29/03/2020

El coronavirus está multiplicando exponencialmente nuestra dependencia de los dispositivos y de las grandes empresas tecnológicas (de Google a Netflix). La revolución está siendo completada por una pandemia.

Somos un matrimonio con dos hijos pequeños y nuestra rutina durante el encierro podría resumirse así. Después de desayunar, consultamos el Google Drive del colegio para ver las actividades educativas que realizaremos durante el día. La sesión de gimnasia la hacemos mirando tutoriales de YouTube. Los dibujos animados los encontramos en Netflix o en Movistar+; las series y las películas, sobre todo en HBO y Filmin. Mi pareja y yo nos turnamos para impartir clases a través de Zoom. Con la familia y los amigos nos comunicamos —nos cuidamos— gracias a WhatsApp.

La paradoja es evidente: la biología —y no la tecnología— está acelerando la digitalización del mundo. Un virus que afecta a los cuerpos y que se transmite cara a cara o por la superficie de los objetos está multiplicando exponencialmente nuestra dependencia de los dispositivos. Un fenómeno biológico nos está hundiendo en la virtualidad. Si al ritmo del año pasado la transición digital se hubiera completado —digamos— en treinta o cuarenta años, es muy probable que tras la pandemia ese plazo se reduzca drásticamente.

En La estructura de las revoluciones científicas, el filósofo de la ciencia Thomas S. Kuhn afirmó que las crisis son prerrequisitos de las revoluciones y distinguió entre el cambio acumulativo y el revolucionario. Nunca antes en la historia de la humanidad había ocurrido una pandemia de contagio tan vertiginoso. Es probable que la acumulación exponencial de conocimiento complejo durante estos meses en los campos de la biotecnología, la informática, la robótica, la estadística, la ingeniería de sistemas o de datos complete en un tiempo récord la revolución tecnológica que ya estábamos viviendo.

Cuando las emergencias sanitaria, funeraria y psicológica terminen, en plena crisis económica, deberemos evaluar cómo hemos modificado nuestra relación con el mundo físico y con el virtual. Y recordar que también un virus informático podría paralizar la realidad. Porque en un futuro más o menos próximo la inteligencia artificial sufrirá sus propias epidemias.

Aunque no sabemos ni qué pasará mañana, podemos proseguir con ese ejercicio de imaginación. Si la crisis no acaba paralizando también la industria y la investigación tecnológicas, la descomunal inyección de dinero y de macrodatos que le está proporcionando a empresas como Google, Amazon, Facebook o Netflix va a impulsar todavía más el desarrollo de la inteligencia algorítmica. Y es verosímil pensar que, cuando hagamos un balance colectivo de la gestión de una epidemia que la informática detectó antes que la Organización Mundial

de la Salud, no será extraño que se decida dar más poder de decisión a las máquinas. Mientras tanto, se habrá incrementado exponencialmente nuestra dependencia de las interfaces.

Dos son los catalizadores de esa inesperada y vertiginosa aceleración de nuestra dimensión digital. La economía, por un lado, porque la cuarentena ha amenazado la subsistencia de innumerables empresas de entretenimiento, cultura, turismo o moda, al tiempo que ha supuesto la llegada de un enorme capital a las plataformas tecnológicas. El fin de semana pasado, en España, el consumo de contenidos en Movistar+ creció un 47 por ciento con respecto al anterior y cada uno de ambos días los usuarios superaron los 42 millones de horas en la plataforma. Durante la emergencia ha crecido en este país un 80 por ciento el tráfico en internet.

En relación directa y por el otro lado, la sociología está impulsando también la digitalización. Durante el encierro, los niños se están acostumbrando a recibir información y conocimiento a través de las computadoras; se está monitorizando a través del móvil la temperatura o la geolocalización de los afectados por el virus; los abuelos están descargando incluso las aplicaciones a las que eran reticentes; todo el mundo se ha familiarizado con Skype, Google Hangouts o FaceTime; y hasta millones de fanáticos del deporte —ante la suspensión mundial de los campeonatos— se han empezado a aficionar a las competiciones de deportes electrónicos.

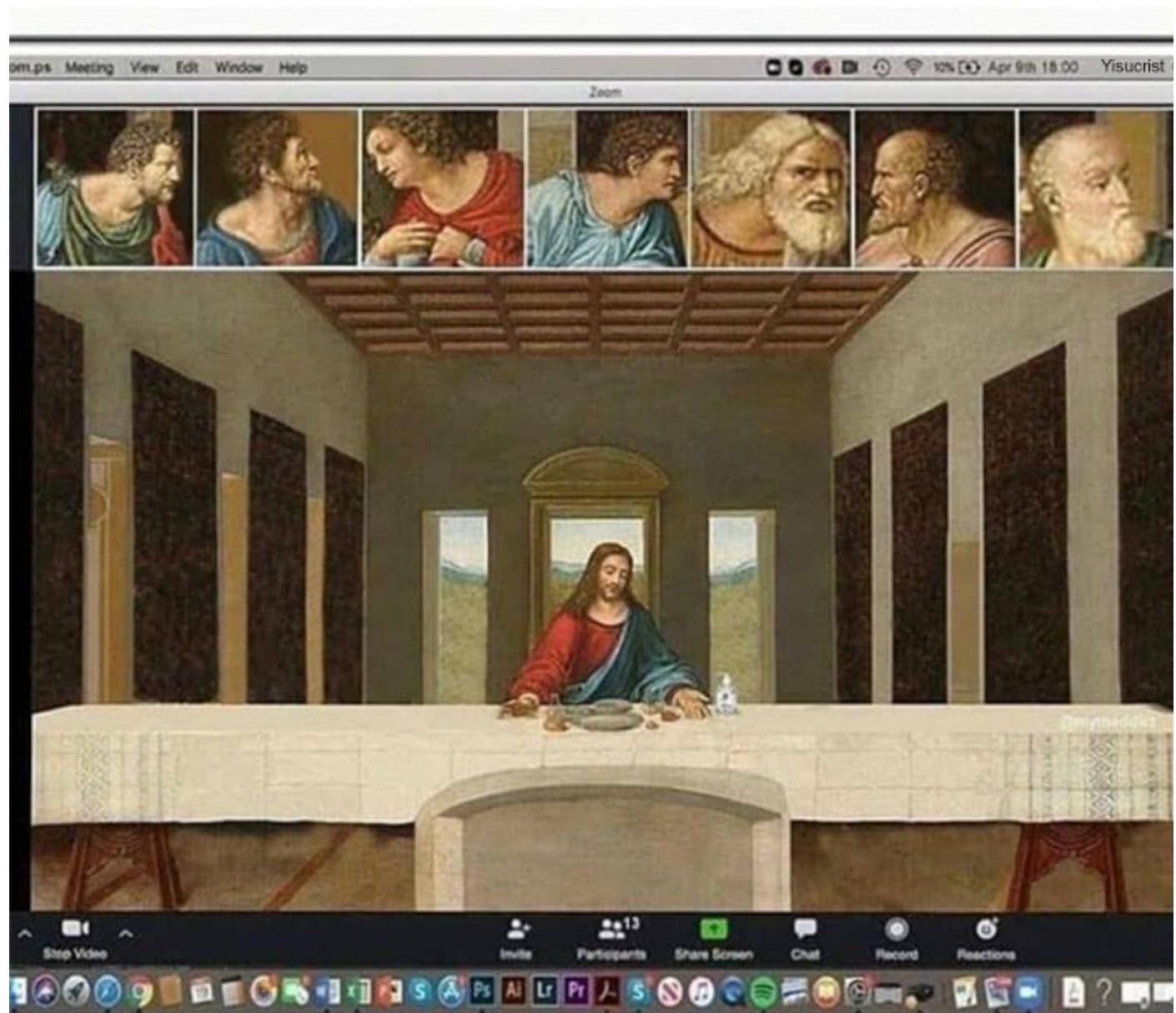
Los beneficios económicos y las nuevas costumbres convergen en la memoria emocional de cada uno de nosotros. La facturación de las corporaciones tecnológicas no es solo monetaria, también es sentimental. Seremos cientos de millones quienes anclaremos para siempre nuestro recuerdo de la cuarentena en los vídeos, películas, series, canciones, mensajes de texto, fotos o videoconferencias que vivimos a través de media docena de gigantescas empresas de logística digital.

En estos momentos los modelos de gestión con éxito de la epidemia son, sobre todo, Corea del Sur, Singapur, Hong Kong y Taiwán. Comparten el uso de aplicaciones de seguimiento de los ciudadanos que han estado en zonas de contagio o que padecen la enfermedad. China ha comprobado durante las últimas semanas que su sistema de reconocimiento facial no es efectivo en situaciones de uso masivo de mascarillas, de modo que ya debe de estar perfeccionando herramientas de identificación a partir de los ojos y la frente. Mientras tanto el mundo se prepara para implementar nuevas estrategias de biocontrol. Cuando esta pesadilla

termine, es muy plausible que no solo se haya alejado de la esfera de nuestros hábitos y afectos la relación con los libros en papel, con las clases presenciales, con el trabajo en la oficina o con los espectáculos en vivo y en directo, sino que también estemos mucho más cerca de que los gobiernos accedan a nuestras coordenadas y a nuestro ADN, o que deleguen parte de sus decisiones en inteligencias artificiales.

¿Quién está más capacitado para gestionar una pandemia, la OMS, la ONU y los gobiernos nacionales o un macrosistema algorítmico? Supongo que la respuesta es, de momento, ni uno ni el otro: un diálogo entre la política, los expertos y la supercomputadoras. Pero está claro que estamos acelerando hacia lo que los teóricos de la inteligencia artificial han llamado el éxtasis computacional: ese momento en que la inteligencia algorítmica trascenderá la humanidad. El empujón, inesperado, lo está dando el COVID-19, tal vez porque,

aunque su naturaleza sea biológica, es metafóricamente el primer virus cyborg. Se propaga con la misma facilidad por los cuerpos que por las pantallas. Y está revolucionando las dos dimensiones que constituyen nuestra frágil realidad.

Covid-19. I de sobte, les i els “prescindibles” van passar a ser imprescindibles

Eduardo Rojo Torrecilla
Cristianisme i Justicia. 23/03/2020

1. Els confesso que em costa posar-me davant de l'ordinador cada matí, aquests últims dies, per intentar seguir amb la meva rutina laboral habitual, i que trobo a faltar (qui no?) el decidir lliurement si surto al carrer simplement a passejar, fer la compra, anar al gimnàs o desplaçar-me amb els Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya a la Universitat Autònoma de Barcelona, i més concretament a la meva Facultat de Dret. Dubto molt, i crec que els lectors i lectores compartiràn el meu punt de vista, que molt poc abans de l'aprovació de l'estat d'alarma pel Consell de Ministres el dia 17 de març, i que l'Organització Mundial de la Salut declarés pandèmia el brot de Covid-19, que fossim conscient del canvi radical que anava a significar en les nostres vides.

Ara bé, els que també ho han patit, però no tenen temps per pensar en el seu impacte, són els que segueixen treballant en els seus llocs de treball. No nego en absolut, Déu me'n guard, que també afecta i molt els que han modificat per obligació seves condicions laborals i realitzen la seva activitat per mitjà del teletreball, i molt més els que se'ls han suspès els contractes de treball per expedients de regulació temporal d'ocupació (en molt poc temps, les sigles ERTO ha passat a ser trending topic als mitjans de comunicació i les xarxes socials) i estan pendents de l'abonament de la prestació per atur (envio des d'aquí el meu més sincer agraiament al personal del Servei Públic d'Ocupació Estatal per la seva encomiable feina en aquests moments molt difícils) perquè puguin disposar de mitjans de subsistència (no oblidem, per favor, que encara hi ha moltes persones a Espanya que “viuen econòmicament al dia”, i que els informes de FOESSA ho recorden per als “oblidadisos”).

I vull referir-me ara en aquest text justament als que segueixen treballant, als que segueixen desplaçant-se cada dia amb tren, autobús, metro o cotxe particular, als seus centres de treball perquè no hem trobat encara (per favor, que demostrem ara la importància de la tecnologia

per millorar la vida de les persones) la possibilitat de realitzar aquestes feines per mitjans “no humans”. O sigui, que molts treballadors i treballadores que estudis sobre el futur de la feina (caldrà refer aquests estudis amb el que ens aquesta caient a sobre, oi?) consideraven “prescindibles”, o si més no substituïbles en gran mesura per aplicacions tecnològiques, han passat a ser totalment necessàries i necessaris per al manteniment d'una, almenys, mínima cohesió social en aquests moments àlgids de la crisi. I a més, i aquí sí que l'han encertat les i els “futuròlegs del treball”, sí que han cobrat moltíssima més importància que en altres moments les tasques, activitats, treballs (remunerats o no, en condicions més o menys precàries, en situació regular o irregular dels que els porten a terme, de nacionalitat espanyola o estrangera) de cura dels qui més ho necessiten pel seu estat físic.

2. I a més, “coeses de la vida”, algunes d'aquestes feines i algunes (o moltes) de les persones que les realitzen no queden protegides per la normativa laboral, tant per la general com per la dictada en aquests últims dies amb caràcter excepcional per protegir els que es veuen atrapats en situacions de pèrdua temporal dels seus llocs de treball. Si els dic que em refereixo al personal al servei de la llar familiar i als qui treballen en situació irregular, ja siguin nacionals o estrangers, i als que segueixen treballant per pura necessitat de subsistència com a falsos autònoms –riders, o en llenguatge menys cool, repartidors, recaders o missatgers d'empreses de l'anomenada economia de plataformes, quan en realitat, deixin-me que aparqui les subtileses jurídiques per a altres moments, són treballadors (i alguna treballadora) per compte d'altri- segur que s'entén millor.

I qui són aquestes persones treballadores que ara semblen imprescindibles? I, quines són les seves condicions laborals en èpoques de “normalitat”? És que estan en els primers nivells dels rànquings salarials? I

l'estabilitat laboral és la nota predominant? Com veuran, estic sent molt "preguntaire", però és que de tant parlar amb caràcter general i global dels problemes ara existents, ens podem oblidar dels que estan contribuint a què pugui ser tan poc durs com sigui possible.

Als supermercats i botigues d'alimentació hi ha productes perquè els arriben a través del servei de transport, i també perquè l'activitat al sector de l'agricultura, ramaderia i pesca no ha parat i se segueix treballant gairebé amb la "mateixa normalitat" que abans de la pandèmia, en la major part de les ocasions per persones estrangeres majoritàriament extracomunitàries i que desitjaria, però em sembla que és només un piadós desig, que es trobessin tranquil·les i tranquil·ls per disposar de les degudes autoritzacions de residència i de treball. Són jornades llargues les del sector del transport? Ho són les de la feina en hivernacles? Doncs sí, no crec que ningú ho negui, i tampoc els salariis són per tirar coets.

De ben segur que hem anat a comprar, perquè els supermercats i botigues d'alimentació estan obertes, i ens atenen caixeres caixers que han de tractar amb l'enug, preocupació i en més d'una ocasió mala educació dels qui fan la compra. Suposo que en més d'una ocasió, i puc donar fe que les persones d'edat avançada (més de 65 anys) ho hem fet, hem anat a la farmàcia per comprar productes necessaris per mantenir la nostra salut, i ens ha atès el personal farmacèutic que té davant seu la difícil tasca d'atendre, amb mesures de seguretat, els qui estan preocupats, molt preocupats, pels seus problemes físics (i ara psíquics) o els dels seus familiars amb qui conviuen. I fins i tot poden portar-ho a casa teva si en tens necessitat.

Segueixo veient, des del balcó d'un setè pis on visc (afortunat que sóc per poder sortir al balcó i respirar l'aire, ara molt menys contaminat que abans a Barcelona per la radical disminució de la circulació viària des de la declaració de l'estat d'alarma) aquests nois (i alguna noia) que realitzen tasques de repartiment en unes condicions laborals (o d'autònom) que deixen molt a desitjar, per dir-ho de manera suau. Molt probablement, tot i que sé que em deixo portar per l'optimisme, i per formar part d'una fundació que té per nom "Utopia", i per assistir regularment al seminari de l'àrea social de Centre Cristianisme i Justícia, on el debat ric intel·lectualment i humanament solidari és habitual, un cop haguem recuperat la normalitat serà el moment de regular clarament les condicions laborals d'aquests joves i postjoves que s'han convertit en el nou proletariat o jornalers digitals de segle XXI.

3. No m'oblido, per descomptat, d'aquest personal sanitari que en un nombre no menyspreable té contracte darrere contracte, pels més diversos i variats motius, i que ara és considerat completament imprescindible per atendre totes les persones malaltes, i per tant, amb risc innegable de contagi. Qui ens havia de dir, a més, que aquell personal jubilat obligatòriament a partir dels

65 anys i que desitjava continuar treballant però no va poder, seria cridat (fins a 70 anys) per incorporar-se a les tasques sanitàries! A més, deuen recordar que es parlava de la "inflació" d'estudiants de medicina, i ara resulta que els que es troben a l'últim curs són cridats també, i se n'anuncia la contractació immediata d'un bon nombre. No els vaig a parlar dels problemes jurídics de la sanitat, i sí només a remetre'ls a aquelles entrades del meu bloc en què explico els casos dels qui van formalitzar en poc més de cinc anys més de dos-cents contractes, molt d'ells de molt curta durada.

¿I el personal "de cura", és a dir, aquell que té cura de les persones en centres i residències per a gent gran i atén les seves necessitats? Ara sí que sembla que és totalment imprescindible, més enllà de la difícil situació en què es troben també pel contacte amb les persones que, almenys fins ara, són les més exposada al virus. ¿I el personal domèstic que, en cas de seguir a la llar en el qual presta els seus serveis com a intern, està pràcticament confinat a la seva habitació? ¿I aquell personal domèstic que ja no treballa, esperem que temporalment, i que no té dret a percebre prestacions per desocupació perquè no està regulat en la normativa laboral i de Seguretat Social que els és d'aplicació?

No voldria oblidar-me, i per descomptat no ho faré, d'altres persones que també són imprescindibles en la situació actual, com les forces d'ordre públic i el personal dels diferents exèrcits, que contribueixen al manteniment d'aquest ordre tot i que hi hagi persones (cada vegada menys, afortunadament) que consideren que les regles aplicables a tota la ciutadania per sortir com més aviat millor d'aquesta greu situació no van amb elles. I quan fem trucades perquè estem preocupats pels productes que demanem online, o per tenir problemes de connectivitat, no ens oblidem del personal dels call centers que, causalitat o no, també han merescut la meva atenció jurídica pels problemes laborals existents en situació de normalitat.

4. És molt difícil la tasca dels nostres governants, i per descomptat no penso només en un àmbit local, autonòmic o estatal a Espanya, sinó també en l'europeu i internacional, però ara és el moment de demostrar que l'economia està al servei de les persones, i en especial de les més necessitades, de les més vulnerables. De la mateixa manera que als que eren prescindibles (horrosa paraula referida a persones i que només faig servir per donar més valor a la seva contrària, imprescindibles) ara es reconeix el seu treball (de moment amb paraules, i més endavant caldrà passar, tant en normes legals com en acords col·lectius, als fets), també és el moment de fer especial atenció als que es troben més desprotegits. En aquesta tasca, i en el seu èxit, es podrà comprovar si la solidaritat és més que una paraula. Molts ànims i coratge en l'intent.

Reinicio: Un modelo ecológico tras la crisis del coronavirus

Fernando Prieto
El Salto diario. 31/03/2020

En el caso del covid19 ha habido una “alarmante inacción” de semanas. En el de la emergencia climática se trata de una alarmante inacción de años que no puede esperar más.

La pandemia ya ha afectado a más de 700.000 casos y ya hay 32.600 muertos en el mundo. Solo en España, hay 85.000 afectados y 7.300 muertos. Esta tragedia está todavía muy lejos de controlarse y está teniendo —y va a tener— unos profundos impactos sociales, económicos y ambientales.

En primer lugar, es el tiempo del agradecimiento profundo a los que han estado en primera línea: enfermeros, médicos, cajeros de supermercados, repartidores, reponedores, conductores del transporte público, cuerpos de seguridad, agricultores, ganaderos... junto a miles de héroes anónimos que han estado detrás de que funcionara todo durante estos meses. Pero después, cuando podamos empezar a salir a las calles, tras saludar a los amigos y tomarnos unas cervezas, será hora de empezar a exigir responsabilidades en las decisiones tomadas pensando en el futuro, con el fin de poner los medios para que no vuelva repetirse una película como esta.

La sanidad pública, que parece que no está nada claro que sea la mejor del mundo, habrá que blindarla y profesionalizarla más ante cualquier idea de cualquier gobierno que implique que no haya medios, ni protocolos ni actuaciones para que no se vuelvan a repetir realidades como la de esta pandemia. El sector de la dependencia deberá ser revisado para que no vuelvan a repetirse escenas dantescas como que los mayores mueran sin ningún tipo de atención en residencias, en una de las estampas más sordidas de la historia reciente de este país.

Supera con mucho, la capacidad del autor y la finalidad de este artículo el analizar todas las variables y posibles repercusiones de esta grave crisis planetaria. Con las soluciones que existen actualmente, ¿podemos estabilizar nuestro clima con aumentos de 1,5°C o 2°C por encima de los niveles preindustriales? Y la pregunta clave: ¿las emisiones se recuperarán rápidamente o permanecerán deprimidas por una economía lenta durante algunos años? Aquí trataremos solo de lanzar ideas para la salida de esta crisis una vez controlada la pandemia, que no está nada claro cuando se hará y, en efecto, requiere mucha voluntad política, mucho liderazgo y mucha movilización.

Los economistas hablan de varias posibles recuperaciones de la economía después de la crisis. Dos de ellas tienen forma de V o forma de U. La primera implica una salida vigorosa, fuerte y rápida después de un impacto puntual sobre la economía. La segunda, más parecida a la última crisis financiera de 2008, señala un comportamiento mucho más lento de recuperación, con impactos muy importantes sobre la población y sobre

las actividades industriales y estructura económica del país. Este último caso es probable, a raíz de los adjetivos empleados por el expresidente del BCE, Mario Draghi —ve “inevitable una profunda recesión”—, quien plantea que el desafío actual es actuar con la suficiente firmeza y rapidez como para evitar que se produzca una prolongada depresión que cause un daño irreversible a Europa.

En EE UU el coronavirus prácticamente ha detenido la economía. La lista de Estados y ciudades que han cerrado negocios no esenciales e instado a los ciudadanos a quedarse en casa crece día a día. Los trabajadores esenciales permanecen en su lugar y algunas personas pueden trabajar desde su casa, pero millones de empleos han desaparecido. Goldman Sachs predice que las solicitudes de desempleo en los EE UU aumentarán a 2 millones en el segundo trimestre, lo que llama “el mayor aumento en las solicitudes iniciales de desempleo y el nivel más alto registrado”, y el Instituto de Política Económica estima que durante el verano se perderán 14 millones de empleos.

La encrucijada, básicamente, se centra en si es mejor seguir haciéndolo como hasta ahora o dar un nuevo impulso verde a la economía, tal como se está planteando en muchos países y por muchos interlocutores. Por ejemplo, en EE UU hay una iniciativa muy interesante llamada Impulso verde, una propuesta de estímulo verde, liderada por expertos en clima y política social en la academia y la sociedad civil, que está apoyando una salida verde de la crisis. También think tanks como el World Resources Institute, así como la revista Vox (no confundir con el partido político) o los periódicos The Guardian o el propio Financial Times están pidiendo una salida verde de la crisis.

El debate es aún más acuciante tanto en cuanto que, tras la gran historia de la transición “verde” de la economía mundial —basada en la buena voluntad individual, algunos impuestos e innovación técnica—, se ha observado que no ha habido resultados tangibles y que no han sido más que una ficción amable.

Algunas de las líneas reales que debería llevar aparejadas esta salida verde de la crisis, que generarían empleo y tendrían efectos reales sobre las vidas de los ciudadanos son las siguientes:

DESCARBONIZACIÓN DE NUESTRA ECONOMÍA

Hay que potenciar las energías renovables, especialmente las gestionables, como la termosolar o la hidráulica de bombeo, que nos permiten salvar la intermitencia de las renovables. El gas y el petróleo no valen en esta ecuación, no son sostenibles y el porcentaje de energía nuclear, que está en torno al 20%, se debe ir eliminado, recordando que no es gestionable. Por supuesto, hay que aumentar la eficiencia energética. En el ámbito financiero, va a ser crucial en este cambio. Además, se debe exigir la consideración del cambio climático en todas las inversiones y que todos los Gobiernos, empresas y accionistas deben tener en cuenta el cambio climático”.

TEJADOS SOLARES

Hay que instalar el primer millón de tejados solares. En Alemania hay 1,4 milloines, en Italia 600.000, en el Reino Unido 800.000 y en España 10.000. Sí, han leído bien. Este debe de ser un objetivo nacional para abaratizar nuestra energía con producción distribuida. En California ya lo han conseguido. En Australia están en ello. No hay ninguna razón lógica para no hacerlo en el país del sol.

MERCANCÍAS POR FERROCARRIL

Hoy, el 92% de nuestras mercancías va por camiones por carretera. ¿Y si las llevamos por ferrocarril? Mejoraríamos el tráfico, la calidad del aire, la accidentabilidad.. Asimismo, se debe de potenciar el transporte público tanto en las ciudades como en el resto del territorio.

COCHE ELÉCTRICO

El sector del automóvil, que representa el 13% del PIB, debe de derivar hacia el coche eléctrico. Las baterías de los coches deben de servir para acompañar la electrificación del transporte, guardar la electricidad producida en los tejados y contribuir a mejorar la calidad del aire en las ciudades, produce la muerte prematura de 33.300 personas al año en España, según la Agencia Europea de Medio Ambiente. La movilidad compartida y el uso de la bicicleta normal y eléctrica deben popularizarse.

INVERSIÓN EN AGUA

Las inversiones relacionadas con el agua son estratégicas, tanto en abastecimiento como en depuración y gestión racional. Hay que reducir regadíos innecesarios. Todas estas actuaciones podrían iniciar la mejora de la España vaciada, que provee de servicios al resto del país. Los regadíos deben de ser más eficientes y se deben de reducir en casi 1 millón de hectáreas en el país. Hay que realizar un plan de depuración integral de todos los municipios.

SECTOR PRIMARIO SOSTENIBLE

El sector primario y el agroalimentario contribuyen al 12% del total del PIB. Tanto en la producción como en la transformación o el transporte, deben de alienarse en la lucha contra el cambio climático y la protección de la biodiversidad. Deben asumir la reducción de fertilizantes y plaguicidas y de consumos de agua. También deben determinar una alimentación sana, haciendo que los productos de agricultura ecológica se coman aquí y que sean accesibles sin tanto intermediario. La agricultura de conservación debe de apoyarse buscando la soberanía alimentaria y productos con los mínimos kilómetros. Las macrogranjas y la producción superintensiva de carne, por sus emisiones de CO₂ y vertidos a agua y suelo, tiene que olvidarse y dejar paso a la ganadería extensiva. El desperdicio de alimentos debe de ser revisado. Los agricultores, los sistemas alimentarios y las comunidades rurales deben de ser calves para tomar acciones para la España vacía, complementada con numerosas iniciativas industriales, de conservación, etcétera

PROTEGER LA BIODIVERSIDAD

Hay que cuidar y potenciar los bosques autóctonos: evitar los incendios, adatar nuestros bosques a los posibles fuegos para que no pase lo que ha sucedido en Australia o California este mismo año. Es otro sector de futuro. Se deben conservar amplias infraestructura verdes, basadas en tierras públicas que contribuyan a un medio ambiente sano, con planes de protección y restauración de tierras y ecosistemas singulares como los humedales. Las soluciones basadas en la naturaleza deben de extenderse a amplios corredores y las políticas de espacios protegidos deben de cambiar el enfoque de especies por el enfoque de procesos, creando miles de empleos.

BIODIVERSIDAD URBANA

Todas las ciudades tienen que diseñar su propio cinturón verde y hacer que los ecosistemas y el entorno natural de las urbes —desde ríos y arroyos a bosques— entren en las ciudades y contribuyan a bajar las temperaturas en verano y aumentar la biodiversidad. Deben de iniciarse planes para techos verdes e introducir el agua en las ciudades. La adaptación al cambio climático en las urbes debe de iniciarse ya, creando miles de nuevos empleos manteniendo una infraestructura verde y paisajes resistentes al clima.

EFICIENCIA ENERGÉTICA

La rehabilitación de viviendas, pensando en la eficiencia, las olas de calor y el aumento de temperaturas, también debe ser un sector de futuro. El aislamiento debe de ser una línea fundamental para aumentar la eficiencia en las viviendas y poder soportar las elevadas temperaturas que ya se dan todos los veranos. Hay que hacer edificios de balance neto, apoyar la iluminación led, etcétera.

ECONOMÍA CIRCULAR

La economía circular se debe de imponer reduciendo la cantidad de residuos hasta niveles mínimos, haciendo que cada sector asuma sus propias materias primas y sus propios desechos. Las basuras de las ciudades tienen que separarse al 100%, reintroduciendo las corrientes de residuos en los flujos de materias primas y haciendo compost que falta hace en los campos. Hay que fomentar la captura de metano en vertederos, etcétera.

Estas líneas, para ser eficaces y que tengan un efecto real sobre la crisis climática, tienen que cumplir cuatro requisitos. Para empezar, tienen que ser inmediatas y masivas. En el caso del covid19 ha habido una alarmante inacción de semanas. En el caso de la emergencia climática se trata de una alarmante inacción de años. Y mientras no se tomen en cuenta esas alertas tempranas y se actúe rápida y masivamente, mayor será el coste de no actuar.

Deben tener un apoyo amplio e involucrar a todos los ciudadanos. Nadie entiende porque no haya placas solares en todos los tejados del país del sol. Estas medidas tienen que ser consensuadas por todo el Estado en los diferentes niveles de gobierno. Todos los partidos y todas las fuerzas deben de entender la emergencia climática y como ésta ya está determinado, y cada vez va a determinar más, las políticas y los presupuestos futuros. Esto determinaría, por ejemplo, que las compras importantes del gobierno sean ecológicas e incluyan acuerdos de proyectos laborales o requisitos salariales vigentes (energía renovable, almacenamiento, modificaciones, cemento bajo en carbono...).

En tercer lugar, deben tener un apoyo duradero. Cuatro años, lo que dura una legislatura en el mejor de los casos, no es suficiente para muchos de estos proyectos. Se observa, por ejemplo, cómo los ayuntamientos que han mantenido estas líneas en el tiempo, independientemente del color político, consiguen mejores resultados a largo plazo en sostenibilidad. En California iniciaron los tejados solares en 2005 y acaban de llegar al millón de ellos.

Por último, deben generar empleo e involucrar los trabajadores. La profunda crisis que ya ha generado y va originar el covid19, tanto en materia de empleo como en confianza de los consumidores, debe de ser compensada por estos sectores verdes de futuro. Por ejemplo, hay que contratar trabajadores para restaurar ecosistemas, incluidos bosques y humedales, o para limpiar las aguas y cauces, reparando o reemplazando sistemas de abastecimiento y alcantarillado. Deben de blindarse infraestructuras críticas para el abastecimiento del agua y conseguir la depuración de las aguas al 100%.

En definitiva, es necesaria una covid19 ha habido una “alarmante inacción” de semanas. En el caso de la emergencia climática se trata de una alarmante inacción de años que no puede esperar más (con consecuencias que están ya alterando la vida de millones de personas en materia de salud, inundaciones, sequías, incendios, inseguridad alimentaria y desplazamientos de refugiados) y la crisis económica y la probable recesión que se avecinan también necesitan una respuesta “rápida y masiva”. Como dice el Impulso Verde norteamericano: “Este es un punto de inflexión para nuestra nación. Este es un momento crucial para que millones de personas vuelvan a trabajar, construyendo un futuro saludable, limpio y justo”.

El coronavirus se ceba en los barrios más pobres de Barcelona

Helena López
El Periódico, 29/03/2020.

Que a perro flaco todo son pulgas es una realidad palmaria desde que el mundo es mundo. Nada nuevo bajo el sol. Un informe reciente de Oxfam Intermón con el revelador título de 'Desigualdad 1- Igualdad de oportunidades 0' señalaba que la diferencia en la esperanza de vida entre ricos y pobres en Barcelona era de hasta 11 años, y de casi siete en Madrid. Este sábado, la Generalitat ha hecho público -tras semanas de insistencia por parte de la prensa- un mapa interactivo con los casos de coronavirus territorializados en el que, a primera vista, destacan por su oscuridad -a más oscuro, mayor número de casos- los municipios del área metropolitana de la capital catalana y, dentro de la ciudad, los barrios de los ejes Besós y Llobregat, que históricamente han ido compartiendo el triste honor de ser el farolillo rojo en las listas de renta familiar en la ciudad (al margen del gran foco de la Conca d'Òdena).

Poniendo el foco exclusivamente en la ciudad de Barcelona, el barrio de Roquetes, en Nou Barris, es el que tiene la tasa de positivos más alto (un 533 por cada 100.000 habitantes) y la zona de Sant Gervasi-Galvany la que menos, con 77 casos por cada 100.000. Hace tiempo que profesionales de los CAP de los barrios más castigados de la ciudad y el área metropolitana alertaban de que las malas condiciones de vida de sus vecinos eran incompatibles con los consejos médicos de extremar las medidas de higiene, por lo precario de sus viviendas. Además, en estos entornos predominan unos perfiles profesionales incompatibles también con el teletrabajo, mucha gente trabajando en supermercados, en fábricas o en servicios de limpieza, con lo que el confinamiento en demasiadas ocasiones es una utopía.

Llueve sobre mojado

Tras cada uno de esas frías cifras hay personas con contratos de trabajo basura, o directamente sin ellos, trabajando en negro, que si se ausentan a su puesto de trabajo no tendrán qué darle de comer a sus hijos. O familias obligadas a compartir piso con otras familias, haciendo imposible el control de los contactos. El análisis lo hace Nani Vall-llosera, doctora del CAP Bon Pastor y expresidenta del Fòrum Català de l'Atenció Primària, a quien no le sorprenden los datos que muestran el mapa. "Las diferencias sociales afectan a la salud, y el virus ha encontrado en estos barrios a personas que ya arrastraban una salud más precaria", apunta esta médica de base quien señala que las medidas telemáticas ofrecidas -las aplicaciones o la posibilidad de contactar con los sanitarios por correo- están muy bien, pero excluyen a una importante parte de la población que no tiene acceso a ellas.

Sin salir de Barcelona, el segundo enclave más afectado es Trinitat Vella, que llega al 0,49%, también en el eje Besós. En general, toda la zona norte de la ciudad es la más afectada (Nou Barris se lleva otra vez la peor parte).

Viladecans, El Prat y Badalona

El mapa interactivo de la Agencia de Calidad y Evaluación Sanitarias de Cataluña (AQuAS) se ha elaborado con los datos de pruebas obtenidas hasta las cinco de la tarde del viernes. Los datos se refieren a las muestras hechas por las unidades básicas de salud de la Conselleria, e indican que las tasas más altas de infecciones por cada 100.000 habitantes se dan en Santa Margarida de Montbui (932,2).

Algunos barrios de Viladecans, con una prevalencia del 708,8; El Prat de Llobregat, con 604,7, y Badalona, con 597,8 se encuentran también entre los peor parados.

Islam en temps de coronavirus

Lucia Montobbio.
Catalunya Religió, 25/03/2020.

La comunitat musulmana a Catalunya afronta aquests dies de confinament amb diversos reptes i activitats. A partir de les indicacions del Govern de la Generalitat de Catalunya per prevenir la propagació del coronavirus, han quedat tancades les escoles d'àrab, el centres de culte, o les seus de les associacions islàmiques. Això ha afectat de forma notable el seu culte, i a altres celebracions com ara la pregària diària i la comunitària dels divendres a la mesquita, la peregrinació menor a la Meca, o els enterraments que ara suposen la preocupació més gran.

Mohammed El Ghaidouni, president de la Unió de comunitats islàmiques a Catalunya, explica que ja està havent-hi problemes per trobar sòl on enterrar els difunts. "Ara ja no hi ha tombes, i això generarà un greu conflicte. La majoria de musulmans tenen una assegurança de repatriació del cos, però davant del tancament de les fronteres o aeroports... aquesta assegurança no ens serveix de res, tots han de ser enterrats aquí. Estem només al principi d'aquesta situació, i esperem que conjuntament amb l'administració pública trobem una sortida aviat, perquè l'escenari empitjorarà les setmanes vinents."

La primera pandèmia

Lluny del desànim, la comunitat musulmana es mostra proactiva per fer front a la situació. El Ghaidouni recorda que no és la primera vegada que els musulmans viuen una pandèmia i que la Sunna (dits i fets del profeta Mohammed) expressa clarament que la solució és quedar-se a casa. "Les referències històriques també ens ajuden. La primera pandèmia que va passar la comunitat musulmana va ser en l'època d'Omar Ibn Al-Khattab, el segon governant que va venir després de la mort del profeta Mohammad, on van morir 30.000 companys del profeta, i es va produir el primer confinament que afectava Acham: Síria, Arabia Saudí i Palestina, s'ordenava quedar-se al seu poble o ciutat." I afegeix que tothom ho ha interioritzat, i acceptat, i que s'ha vist de forma clara el risc de contagi que hi ha en cas de reunió.

Així ha estat a escala internacional. Mohamed Halhoul, portaveu del Consell Islàmic i Cultural de Catalunya i secretari general de la Federació Islàmica de Catalunya, destaca la resposta unànime que han donat els països musulmans, especialment en el tema del tancament de Mesquites inclòs els llocs més Sants de l'Islam com la Meca, la Medina i Jerusalèm: "Es van tancar abans que es decretessin els confinaments europeus, el que demostra la presa de consciència i responsabilitat dels consells de savis musulmans que no van dubtar en dictaminar per consens els tancaments. És una situació inèdita que molts de nosaltres mai hauríem imaginat que hagués pogut passar."

Família i suport espiritual

La quarantena troba la seva part positiva en el reforç del vincle familiar. "Alguns fidels ens expliquen que s'adonen que abans només tenien temps per dinar

plegats, i ara en canvi es poden comunicar amb molta tranquil·litat, i explicar-se coses que per les presses s'havien descuidat, també descobreixen la riquesa de dirigir-se a Déu, de pregar en família. La família està sent un suport psicològic i emocional clau", afirma El Ghaidouni.

A això, Halhoul afegeix que els imams estan fent una tasca molt important de suport espiritual respondent directament via telèfon als seus fidels. "Hi ha casos d'estats emocionals d'angoixa, també dubtes i qüestions, per exemple sobre quines súpliques específiques ensenyar per aquesta situació, o temes d'assessorament com la manera de realitzar algunes pràctiques religioses en família a causa del confinament.

Tecnologia i ajuda presencial

Les comunitats també han activat iniciatives via Whatsapp. En aquest cas s'han organitzat grups per donar suport a les persones més grans o a famílies que es troben en situació de desemparament. I se sumen l'ús de canals de Youtube on imams torben la forma d'ofrir els seus discursos, o intercanvis en xarxes socials com la que anuncia Zouhair El Hairan, secretari de l'entitat Euroarab. Un grup de joves ha organitzat breus ponències en directe a Instagram, en els dies que segueixen per parlar sobre com la comunitat musulmana afronta la pandèmia i els dies de confinament. Aquest són alguns dels temes: "Covid19 i Islam: "Com prepararte pel Ramadà?", "Oportunitat pel creixement personal", "El Corà i jo".

La tecnologia i Internet estan sent protagonistes aquests dies, així i tot també hi ha iniciatives presencials. Aquest és el cas de la mesquita del clot on més de 60 voluntaris curen, cadascú a casa seva, per fer mascaretes de tela i proporcionar-les als veïns; o a Manresa on s'ha habilitat un menjador per poder distribuir dinars i sopars a joves que es troben en una situació de precarietat. Halhoul recorda que alguns centres de culte musulmà també han donat suport als seus respectius Ajuntaments en tasques de traducció de textos a l'àrab, "inclusivament han fet traduccions orals, pels missatges que donen les policies municipals per megafonia als ciutadans que circulen pels carrers o quan guarden en cua l'accés als supermercats."

En suma, El Ghaidouni observa que tota aquesta situació ha fet reflexionar a la comunitat musulmana sobre la fortuna de tenir una vida sana, sobre el valor de la comunicació i la relació amb els familiars, i també prendre consciència que com a humans, sense distinció estem en la igualment exposats al coronavirus."

Humilitat i esperança

Albert Batlle, Josep Maria Carbonell, Miriam Díez, Eugeni Gay Montalvo, David Jou, Margarita Mauri, Josep Miró i Ardèvol, Montserrat Serrallonga, Francesc Torralba. Catalunya Religió. DII, 30/03/2020

La pandèmia ha sacsejat profundament els nostres hàbits i estils de vida. Hem hagut d'aturar el ritme, i això en una societat hiperaccelerada és traumàtic. Ens hem hagut de quedar a casa i capbussar-nos en la vida digital per poder contactar amb els que estan lluny. També hem hagut de conviure amb els pròxims, i això és una profunda prova de tolerància i de respecte.

Ens hem sentit atònits, desconcertats, també impotents davant els efectes catastròfics del virus. Moltes persones ens han deixat. Ja no hi són. Darrere les xifres hi ha persones de carn i ossos, famílies que senten el dol pels seus éssers estimats. Els més vulnerables han estat les primeres víctimes. S'han hagut de prendre decisions difícils en circumstàncies extraordinàries i els professionals de la salut han donat un exemple d'entrega, de sacrifici, posant tot el seu talent i la seva energia vital al servei dels malalts. Hi hagut gestos de solidaritat comunitària, també expressions d'indignació, de ràbia, d'impotència i de por.

Tota crisi és una ocasió, un temps oportú per repensar el que realment és valuós a les nostres vides, allò que dona sentit a la nostra existència. Quan tot trontolla, quan el que era sólid s'esquerda, sentim vertigen, ens preguntem qui som, per què hi som i, sobretot, què és el que ens sosté quan l'enginy humà i la tecnologia són insuficients. És quan realment ens preguntem què és el que té valor i quines són les nostres prioritats vitals.

La crisi ens ha fet pensar. Albert Camus en la seva magistral novel·la La pesta també s'endinsa a pensar les desastroses conseqüències de l'epidèmia que castiga la ciutat d'Oran. El doctor Rieux s'entrega fins al límit de les seves forces per salvar vides humanes, mentre que el pare Paneloux, jesuïta, mira de consolar els seus conciutadans des de dalt de la trona.

La crisi fa pensar a l'un i a l'altre, a l'agnòstic i al creient. El doctor Rieux maleix Déu i el món, es revolta davant d'una creació en la qual els innocents moren. El pare Paneloux mira de transmetre esperança i confiança als fidels, tot posant la mirada en el Déu Amor.

Dues virtuts emergeixen en temps de crisi: la humilitat i l'esperança. Quan tot s'esfondra, ens adonem que som febles, fràgils i vulnerables, que estem exposats al mal, al sofriment, a la malaltia i a la mort. Prenem consciència dels nostres límits, i això és, justament, la virtut de la humilitat. A la vegada, ens adonem que hem d'ajudar-nos mútuament, que sols no ens en sortim, que ens necessitem els uns als altres, en definitiva, que l'individualisme imperant no és la solució, com tampoc no ho és la sortida unilateral.

Copsem, també, que la categoria clau per entendre el nostre món és la interdependència. El papa Francesc la desenvolupa a Laudato Si'. Tot està connectat, tot forma una gran xarxa. No ens podem desentendre del que passa lluny, perquè tard o d'hora ens afectarà. El tot i la part estan relligats. Això ens fa ser més humils, més comprensius i també més solidaris amb els que pateixen. Vivim en un món global i necessitem, per viure-hi, una

nova consciència global.

La crisi ens pot conduir a la tristesa, al desconsol i a la desesperació, però també és el moment oportú i adequat per fer créixer la virtut de l'esperança. És justament quan tot és fosc i àrid, en els Divendres Sants de la història, quan necessitem, més que mai, la virtut de l'esperança. Aquesta petita gran virtut, com deia Charles Péguy, neix com un brot que ha de ser cuidat i atès. Hem de tenir esperança en la ciència i en la intel·ligència cooperativa per trobar la solució. Hem de tenir esperança en els mandataris polítics, que sabran prendre les decisions pensant tothora en el bé comú i arraconant les seves aspiracions partidistes. Hem de tenir esperança en la força espiritual de la ciutadania per recomençar i per tornar a emprendre la vida normal.

Els cristians creiem que en aquesta crisi no estem sols, que Déu vetlla per nosaltres i ens comunica la força per generar pau allí on hi ha neguit, alegria allí on hi ha tristesa, confiança allí on hi ha escepticisme. Hem de ser agents d'esperança i no profetes de calamitats. Sal i llum al món. Per això, ens cal actuar i pregat molt. La pregària és una gran font de transformació interior i, a la vegada, un enorme doll d'energia que permet transfigurar la crisi en oportunitat, el patiment en aprenentatge, l'escepticisme en confiança.

Teta, manyagues i confinament

Sònia Herrera.
Crític. 19/03/2020.

Ens autoconfinem a casa. La gent comença a tuitejar com si portés reclosa més anys que Emily Dickinson i Nelson Mandela junts. De sobte, la Silvia Nanclares, l'Alicia Santurde i altres companyes feministes comentem a les xarxes la semblança que hi ha entre el postpart i la quarantena pel coronavirus. Així ho explicava l'Alicia, per exemple: "Si has estat mare puèrpera, això de passar el dia a casa amb les teves criatures i sortir només al supermercat o a la farmàcia, ho tens superadíssim".

Em ve al cap la pel·lícula *Tully* (Jason Reitman, 2018), que va protagonitzar la meravellosa Charlize Theron, i constato el buit en els grans relats sobre el postpart i la quarantena. El cinema i la literatura ens han dit massivament que, després de parir, automàticament i per art de màgia, totes les dones ens sentim extasiades, realitzades, plenes. I no s'explica res dels dubtes, de les inseguretats, de les contradiccions, del cansament crònic i de tot allò que posterguem i abandonem.

Quantes coses a dir sobre aquesta etapa tan mitificada i mistificada i tan plena d'aïllament, de silencis, de culpes

Escriu Jazmina Barrera al seu llibre *Línea nigra*, a propòsit d'Adrienne Rich, "que ningú no parla de la crisi psicològica de tenir un primer fill, de l'emoció, [...] de la sensació confusa de poder i d'impotència, d'aquesta nova sensibilitat que pot ser vivificant, desconcertant i esgotadora". Quantes coses a dir i cridar sobre aquesta etapa tan mitificada i mistificada i tan plena d'aïllament, de silencis, de culpes, de solituds...

I ara la gent fa fils infinits de tots els llibres que llegirà i de totes les sèries que veurà durant aquests 15 dies de tancament a casa, i jo penso que des que va néixer l'Ézaro a l'octubre del 2019, en plens aldarulls, encara no he pogut llegir ni un sol llibre sencer i que, malgrat que és boníssim i dorm tota la nit d'una sonada, tampoc no em dona la vida ni les ganes per fer-me maratons de sèries i de pel·lis. I no passa res. És així. Forma part d'aquest moment vital.

I penso també en tots els articles que tinc pendents de revisar i en tots els altres textos que tinc a mitges i que hauria d'haver lliurat fa dies, potser setmanes, i encara el cinquè mes de postpart i ja se m'ha acabat el permís de maternitat i la lactància compactada i m'he demanat dos mesos d'excedència a la meva feina principal per poder completar els sis mesos de lactància exclusiva, però alhora ja m'he reincorporat a la meva precària vida acadèmica de docent de la Generació Y i procuro anar escrivint coletes i fent alguna xerrada per no quedar-me sense cap ingrés aquests mesos. Però tot això ho haig de fer "aquí caic, aquí m'aixeco", interrompent constantment per teta, manyagues i canvis de bolquer la meva malmesa concentració de babybrain.

Perquè així és el "confinament" en el puerperi, com en aquella imatge de la novel·la gràfica *Mamà*, de Glòria Vives, que l'autora descriu així: "Escarxofada al sofà ens

observo i em sorprenen els contrastos del postpart. La nena neta, conjuntada i bonica, i jo i la casa fetes un desastre". D'un dia per l'altre et trobes en aquesta quarantena on tot gira al voltant de ser i fer de mama 24/7, i on tu et comences a tornar una mica invisible, i dutxar-se abans de les 12 del migdia es converteix en un fet èpic, i el pijama és el teu uniforme de gala, i vas amb la teta fora tot el dia, i t'assetgen muntanyes de roba liliputenca que conspiren al teu voltant. Tot d'una, després d'un al·luvió de visites que reps des d'una altra dimensió, el distanciament social es converteix en una mena de càstig i, alhora, en una necessitat, un balsam per a tu i per a la teva criatura.

Però aquesta existència aixoplugada al niu, simbiòtica, calmada i tendra, té una cara B que va acompanyada de la seva quota de culpa patriarcal i neoliberal. Patriarcal, perquè quina malamare que sóc perquè vull tornar a ser la jo-sense fill per una estoneta, només per una estoneta; neoliberal, perquè vull dedicar-me a estar amb ell, a jugar a la catifa, a mirar-lo de manera contemplativa mentre dorm, a anar a un ritme més lent, a no ficar-me en mil saraus, ni tenir quatre textos a mitges i reunions i assemblees, però llavors no seré productiva i cauré de la roda del hàmster.

Aquest sistema no posa la vida al centre i ni tan sols els moviments socials estan pensats des de la cura

I porto dues hores i mitja intentant escriure aquest article. Enmig, obviament, hi ha hagut pit, carícies i canvi de bolquer. Un nadó de quatre mesos i mig em mira des de l'hamaca somrient sense intuir el cabreig monumental que estic abocant en aquests paràgrafs perquè aquest sistema no posa la vida al centre i l'odi cotixa a l'alça, perquè tot va massa ràpid, perquè ni tan sols els moviments socials i l'activisme estan pensats des de la cura i perquè cal el setge d'un virus a nivell pandèmic perquè ens adonem que la maternitat no és un pla B d'aquests que encapsulen experiències i que venen als expositors de les botigues, no és un desig complert, ni una osca, ni un check a una llista de plans individuals... La maternitat (i, tant de bo, la paternitat també) requereix temps, cau i recer, però també comunitat, xarxa i suport mutu.

Així que aprofitem aquest confinament víric i ingrat per fer una reflexió seria sobre les cures, la resiliència, l'alegria i la resistència quotidianes, però també sobre l'abandó de les persones que les exerceixen sovint sense reconeixement (mares, àvies, treballadores de la llar, curadores de gent gran i persones dependents...) perquè, com diu Donna Haraway a *El mundo que queremos*, "en l'amor i en la ràbia hem de pensar per un planeta habitable". Jo de moment vaig a alletar el meu fill perquè, entre aquestes quatre parets, el seu somriure em porta els versos de Miguel Hernández i em fa lliure i m'arrenca solituds.

María del “sí” nos anima y acompaña

Germà Ernesto Sánchez.
Champagnat.org, 25/03/2020

Queridos Maristas de Champagnat,

Hoy, en este “especial” 25 de marzo, nos anima el recordar y celebrar el “sí” de María dado en la Anunciación. Este año, la celebración puede tener un significado particular para cada uno de nosotros y para el mundo entero ante el momento que vivimos de pandemia por la veloz difusión del COVID-19.

Un tiempo de incertidumbre y temor. Tiempo de sufrimiento para quienes han padecido o padecen la enfermedad en grado extremo, muchos al punto de morir y, también, gran dolor para los familiares quienes no pueden acompañar a sus seres queridos en su enfermedad, o en sus últimos momentos y ni siquiera en su funeral.

Italia, donde nos encontramos los hermanos y laicos que estamos al servicio de la Administración general, así como varias comunidades y obras, es hasta ahora uno de los países más golpeados por la epidemia. Situación similar se va dando en otros países de Europa y del mundo. En estos momentos, quizá la gran mayoría de los países donde se encuentra presente el Instituto se han visto afectados. Veo con agrado las diversas reacciones positivas que se van teniendo en las Provincias y Distritos buscando colaborar con la sociedad, los gobiernos y el mundo entero, ayudando a quienes están en riesgo.

Muchos de nosotros estamos guardando algunos días o semanas de cuarentena, en comunidad, en familia, colaborando para evitar ser contagiados y evitar ser agentes de contagio. Esta situación se nos presenta como un peso y, a la vez, como una oportunidad. Estoy seguro de que todos recibimos cada día una lluvia de ideas y mensajes (no sé si demasiados), ofreciéndonos pistas creativas para vivir todo esto.

Pienso hoy en María, aquella joven de Nazaret puesta, en cuestión de minutos, frente a una situación de sorpresa, de llamada, de temor ante lo inesperado y desconocido...

Pienso hoy en María, aquella joven de Nazaret puesta, en cuestión de minutos, frente a una situación de sorpresa, de llamada, de temor ante lo inesperado y desconocido... ¿cómo será esto? Y, tras las palabras aleatorias “porque ninguna cosa es imposible para Dios”, Ella da su sí: “hágase en mí según tu palabra” (cf Lc 1,28). Y, a continuación “se levantó y se fue con prontitud...” (Cf Lc, 1, 39). Frente a la incertidumbre y temor, había en Ella la fe, la confianza, la pasión por Dios y por la humanidad...

Son tres pasos interesantes que quizá alienten en nosotros cómo dar una respuesta a la crisis, al estilo de María. Primero: sentimos la duda y el temor, y preguntamos a Dios ¿cómo? ¿por qué todo esto? Segundo: sentimos que somos pequeños en manos de Dios y confiamos en él. ¡Hágase! Tercero: nos ponemos manos a la obra a colaborar en lo que podamos, sirviendo a los

demás.

Difícilmente podemos predecir lo que se nos presentará próximamente como consecuencia de todo lo que se vive. Así como hay previsiones de crisis en el campo económico y social, a la vez se viven aprendizajes muy positivos en línea de la convivencia familiar y social, así como ecológica y de solidaridad. Somos un mundo con una conexión mucho más allá de lo imaginado. Y dicha conexión tendrá que ser la fuerza para reaccionar como familia global mundial, buscando el bien de todos. Mientras hoy se nos pide distanciarnos físicamente, y es nuestro deber hacerlo por seguridad nuestra y de todos, es importante entender que esta distancia busca la salud y no una protección egoísta. Y, por eso, en otro nivel, el movimiento es el de enlazarnos y el de acercarnos.

Y, como María, frente a la incertidumbre y el temor, necesitamos la fe, la confianza, la pasión por Dios y por la humanidad, como fundamentos sólidos para ir adelante. Desde la reflexión y oración, descubramos los nuevos aprendizajes que esta experiencia nos está ofreciendo.

Hemos tenido recientemente en Roma el encuentro anual de Provinciales y Superiores de Distrito. Ha ido muy bien, nos hemos centrado en el tema del cuidado. La gran mayoría ha pedido ya regresar a sus Provincias o Distritos y casi todos han pasado o pasan un período de cuarentena, por el bien personal y social. Agradezco a todos ellos su positiva respuesta y las iniciativas que se van dando para apoyar la situación actual. Y también agradezco las respuestas, gestos y solidaridad de todos los maristas de Champagnat del mundo.

Pongamos una atención especial hacia las personas mayores, nuestros hermanos, nuestros familiares. Y si cualquiera de nosotros, hermanos o laicos, vive la experiencia del contagio y de la enfermedad, consideremos al enfermo como una bendición, como nos lo decía Champagnat, y démosle toda la atención y cuidado fraternal. Parte de ese cuidado será seguir seriamente las normas sanitarias y de higiene necesarias para evitar más contagios. Estemos atentos para responder con actitudes evangélicas y maristas.

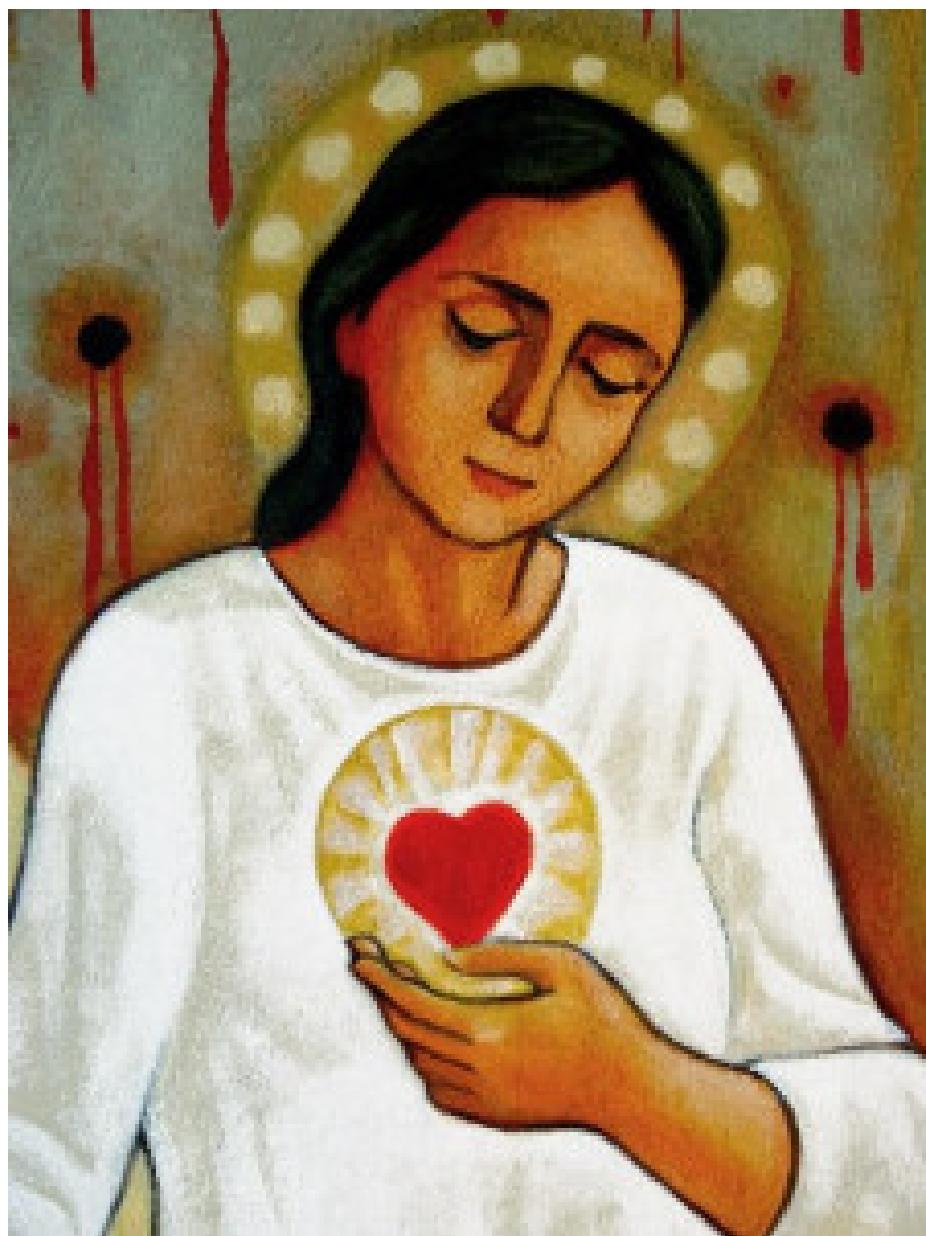
Recuerdo con especial afecto a todos aquellos de ustedes, hermanos o laicos, que se encuentran viviendo la misión en comunidades y proyectos internacionales, o en misiones, provincias o países lejos de su familia y de sus seres queridos.

Hoy la sabemos madre amorosa y también hermana, compañera de camino y de sufrimiento nuestro, y de todo el pueblo de Dios.

María del “sí” nos anima y acompaña en estos momentos difíciles, de incertidumbre y de dolor. Ella, la Buena Madre, nos tiene tomados de la mano. Hoy la sabemos madre amorosa y también hermana, compañera de camino y de sufrimiento nuestro, y de todo el pueblo de Dios.

Con Ella y san Marcelino, vivamos esta especial Cuaresma en actitud orante, unidos en comunión con tantas personas del mundo que son más directamente víctimas de esta pandemia. Oremos en comunión con los líderes y gobernantes de nuestros países y de la Iglesia, para que todos contemos con la sabiduría venida del Espíritu para actuar y responder según el querer de Dios. Tengamos presentes en nuestra oración a los profesionales de la salud y a tantas personas que están al servicio de los enfermos. También a muchos religiosos y sacerdotes sirviendo a los afectados. Nos unimos con el Papa Francisco quien, en la celebración eucarística de estos días, va teniendo presente a estos diversos grupos de personas y nos invita a cuidar atentamente de los enfermos.

Reciban mi saludo y abrazo fraternal, junto con el saludo y abrazo del Consejo general y de la Administración general.

Pope Francis' Homily for Palm Sunday

Pope Francis.
Rome reports, 04/05/2020.

Jesus "emptied himself, taking the form of a servant" (Phil 2:7). Let us allow these words of the Apostle Paul to lead us into these holy days, when the word of God, like a refrain, presents Jesus as servant: on Holy Thursday, he is portrayed as the servant who washes the feet of his disciples; on Good Friday, he is presented as the suffering and victorious servant (cf. Is 52:13); and tomorrow we will hear the prophecy of Isaiah about him: "Behold my servant, whom I uphold" (Is 42:1). God saved us by serving us. We often think we are the ones who serve God. No, he is the one who freely chose to serve us, for he loved us first. It is difficult to love and not be loved in return. And it is even more difficult to serve if we do not let ourselves be served by God.

But how did the Lord serve us? By giving his life for us. We are dear to him; we cost him dearly. Saint Angela of Foligno said she once heard Jesus say: "My love for you is no joke". His love for us led him to sacrifice himself and to take upon himself our sins. This astonishes us: God saved us by taking upon himself all the punishment of our sins. Without complaining, but with the humility, patience and obedience of a servant, and purely out of love. And the Father upheld Jesus in his service. He did not take away the evil that crushed him, but rather strengthened him in his suffering so that our evil could be overcome by good, by a love that loves to the very end.

The Lord served us to the point of experiencing the most painful situations of those who love: betrayal and abandonment.

Betrayal. Jesus suffered betrayal by the disciple who sold him and by the disciple who denied him. He was betrayed by the people who sang hosanna to him and then shouted: "Crucify him!" (Mt 27:22). He was betrayed by the religious institution that unjustly condemned him and by the political institution that washed its hands of him. We can think of all the small or great betrayals that we have suffered in life. It is terrible to discover that a firmly placed trust has been betrayed. From deep within our heart a disappointment surges up that can even make life seem meaningless. This happens because we were born to be loved and to love, and the most painful thing is to be betrayed by someone who promised to be loyal and close to us. We cannot even imagine how painful it was for God who is love.

Let us look within. If we are honest with ourselves, we will see our infidelities. How many falsehoods, hypocrisies and duplicities! How many good intentions betrayed! How many broken promises! How many resolutions left unfulfilled! The Lord knows our hearts better than we do. He knows how weak and irresolute we are, how many times we fall, how hard it is for us to get up and how difficult it is to heal certain wounds. And what did he do in order to come to our aid and serve us? He told us through the Prophet: "I will heal their faithlessness; I will love them deeply" (Hos 14:5). He healed us by taking upon himself our infidelity and by taking from

us our betrayals. Instead of being discouraged by the fear of failing, we can now look upon the crucifix, feel his embrace, and say: "Behold, there is my infidelity, you took it, Jesus, upon yourself. You open your arms to me, you serve me with your love, you continue to support me... And so I will keep pressing on".

Abandonment. In today's Gospel, Jesus says one thing from the Cross, one thing alone: "My God, my God, why have you forsaken me?" (Mt 27:46). These are powerful words. Jesus had suffered the abandonment of his own, who had fled. But the Father remained for him. Now, in the abyss of solitude, for the first time he calls him by the generic name "God". And "in a loud voice" he asks the most excruciating question "why": "Why did you too abandon me?". These words are in fact those of a Psalm (cf. 22:2); they tell us that Jesus also brought the experience of extreme desolation to his prayer. But the fact remains that he himself experienced that desolation: he experienced the utmost abandonment, which the Gospels testify to by quoting his very words: Eli, Eli, lama sabachthani?

Why did all this take place? Once again, it was done for our sake, to serve us. So that when we have our back to the wall, when we find ourselves at a dead end, with no light and no way of escape, when it seems that God himself is not responding, we should remember that we are not alone. Jesus experienced total abandonment in a situation he had never before experienced in order to be

one with us in everything. He did it for me, for you, to say to us: "Do not be afraid, you are not alone. I experienced all your desolation in order to be ever close to you". That is the extent to which Jesus served us: he descended into the abyss of our most bitter sufferings, culminating in betrayal and abandonment.

Today, in the tragedy of a pandemic, in the face of the many false securities that have now crumbled, in the face of so many hopes betrayed, in the sense of abandonment that weighs upon our hearts, Jesus says to each one of us: "Courage, open your heart to my love. You will feel the consolation of God who sustains you".

Dear brothers and sisters, what can we do in comparison with God, who served us even to the point of being betrayed and abandoned? We can refuse to betray him for whom we were created, and not abandon what really matters in our lives. We were put in this world to love him and our neighbours. Everything else passes away, only this remains. The tragedy we are experiencing summons us to take seriously the things that are serious, and not

to be caught up in those that matter less; to rediscover that life is of no use if not used to serve others. For life is measured by love. So, in these holy days, in our homes, let us stand before the Crucified One, the fullest measure of God's love for us, and before the God who serves us to the point of giving his life, and let us ask for the grace to live in order to serve. May we reach out to those who are suffering and those most in need. May we not be concerned about what we lack, but what good we can do for others.

Behold my servant, whom I uphold. The Father, who sustained Jesus in his Passion also supports us in our efforts to serve. Loving, praying, forgiving, caring for others, in the family and in society: all this can certainly be difficult. It can feel like a via crucis. But the path of service is the victorious and lifegiving path by which we were saved. I would like to say this especially to young people, on this Day which has been dedicated to them for thirty-five years now. Dear friends, look at the real heroes who come to light in these days: they are not famous, rich and successful people; rather, they are those who are giving themselves in order to serve others. Feel called yourselves to put your lives on the line. Do not be afraid to devote your life to God and to others; it pays! For life is a gift we receive only when we give ourselves away, and our deepest joy comes from saying yes to love, without ifs and buts. As Jesus did for us.

A CHURCH OF EASTER

Saint Óscar Romero

Easter Sunday, April 10, 1977

Were I to search for an appropriate adjective to describe this moment of apostolic succession in the Archdiocese, I should have no hesitation in calling it paschal.

Christ's Church has to be A CHURCH OF EASTER —that is to say, a Church that is born of Easter and exists to be a sign and instrument of Easter in the world

Jesus, who brought about our redemption beneath the paschal sign, longed to live on, in a paschal manner, in the life of the Church. The Church is the body of the risen Christ. Through baptism all those who belong to her live out that paschal tension, that passage from death to life, that crossing over that never ends and is called conversion, the continual demand upon us to destroy whatever is sin and to bring into being ever more powerfully all that is life, renewal, holiness, justice.

In other words, the Easter Christ remains and lives, in the Easter Church. One cannot be part of this Church without being faithful to his manner of passing from death to life, without a sincere movement of conversion and of fidelity to the Lord.

Beloved brothers, sisters, friends. We have together lived through a Lent that was a Way of the Cross, and a Good Friday that has come to full flower in this bright and hopeful hour of the Easter of resurrection. Those of us—bishops, priests, religious, and laity—who are aware of what it means to be a Church, the depository of all the energies working for the salvation of humanity in Christ, also understand the challenges and the risks of these difficult times. The major challenge arises from the hope placed in the Church by the world. Let us be worthy of this hour. Let us know how to give reason for this hope by the witness of unity, of communion, of Christian authenticity, and of apostolic work. While carefully honoring the supremacy of the Church's religious mission and of salvation in Jesus Christ, this apostolic work should also take into account the human dimension of the gospel message, and the demands that the religious and eternal spheres make upon history.

Our divine Savior will not cheat us of our hope. Let us appeal to the Queen of Peace, the heavenly patroness of our people, to intercede with him for us. May the Mother of the Risen One defend our Church, the sacrament of Easter.

With My Blessing.

Capitalism Has its Limits

Judith Butler
30 March 2020, Versobooks

The imperative to isolate coincides with a new recognition of our global interdependence during the new time and space of pandemic. On the one hand, we are asked to sequester ourselves in family units, shared dwelling spaces, or individual domiciles, deprived of social contact and relegated to spheres of relative isolation; on the other hand, we are faced with a virus that swiftly crosses borders, oblivious to the very idea of national territory. But not everyone has a household or a "family" and increasing numbers of the population in the US are homeless or transient. So "the household" is figured as a space of protection, but that is hardly true for many people. In the US, a national strategy is formulated, rescinded, and appears in confused public forms. And the question of who will live and who will die seems to our President as a cost-benefit problem that the markets will decide. Under such conditions, how do we pose the question of what consequences this pandemic will have for thinking about equality, global interdependence and our obligations toward one another? After all, the virus does not discriminate. We could say that it treats us equally, puts us equally at risk of falling ill, losing someone close, living in a world of imminent threat. The virus operates within a global framework, but what about the rest of us? By the way it moves and strikes, the virus demonstrates that the global human community is equally precarious. At the same time, however, the failure of some states or regions to prepare in advance (the US is now perhaps the most notorious member of that club), the bolstering of national policies and the closing of borders (often accompanied by panicked xenophobia), and the arrival of entrepreneurs eager to capitalize on global suffering, all testify to the rapidity with which radical inequality, nationalism, and capitalist exploitation find ways to reproduce and strengthen themselves within the pandemic zones. This should come as no surprise.

The politics of health care in the US brings this into relief in a distinctive way. One scenario we can already imagine is the production and marketing of an effective vaccine against COVID-19. Clearly eager to score political points that will secure his reelection, Trump has already sought to buy (with cash) exclusive US rights to a vaccine from a German company, CureVac, funded by the German government. The German Health Minister, who could not have been pleased, confirmed to the German press that the offer was proffered. One German politician, Karl Lauterbach, remarked: "The exclusive sale of a possible vaccine to the USA must be prevented by all means. Capitalism has limits." I presume he objected to the "exclusive use" provision and would be no more pleased with the same provision, were it to apply to Germans only. More recently, Trump made a deal with Gilead Sciences, a pharmaceutical corporation, which grants them exclusive rights to developing Remdesivir, a drug with potential to treat the COVID-19 virus. Inviting Walmart and CVS to the White House to come up with solutions not only reveals a mistaken understanding of how new medical treatments are developed, but confuses business with public health in some rather consequential ways. Just days ago, Trump made clear that the financial health of the nation is its true health, and that the only relevant measure is Wall

Street. As a result, returning to "business as usual" even if it means risking increased mortality rates from the virus, is justified in his view. The clear implication is that it is alright of the most vulnerable people die – the elderly, the homeless, those with preexisting conditions – as long as the economy can be revived. The nation is not its people, but only its markets.

It makes no sense to ask again, what is Trump thinking? The question has been posed so many times in a state of utter exasperation that we cannot possibly be surprised. That does not mean that our outrage lessens with every new instance of unethical or criminal self-aggrandizement. If he were successful in his effort to buy the potential vaccine and restrict its use to US citizens only, does he believe that US citizens will applaud his efforts, thrilled by the idea that they alone are delivered from a mortal threat when other nations are not? Will the US public really love this kind of nationalism? And if only the rich will have access to treatments as they are delivered, are we expected to applaud this radically obscene social inequality, coupled as it is with market rationality and American exceptionalism? Are we expected to affirm his self-described "brilliant" way of cutting a deal under such conditions? Does he imagine that most people think, that the free market should decide how the vaccine is developed and distributed? Is it even thinkable within his world to insist upon a world health concern that should transcend market rationality at this time? Is he right to presume that the rest of us live within the parameters of his imagined world? Even if such restrictions on the basis of national citizenship do not come to apply, we will surely see the wealthy and the fully insured rush to secure access to any such vaccine when it becomes available, even if the mode of distribution guarantees that only some will have that access and others will be abandoned to continuing and intensifying precarity. Social and economic inequality will make sure that the virus discriminates. The virus alone does not discriminate, but we humans surely do, formed and animated as we are by the interlocking powers of nationalism, racism, xenophobia, and capitalism. It seems likely that we will come to see in the next year a painful scenario in which some human creatures assert their rights to live at the expense of others, re-inscribing the spurious distinction between grievable and ungrievable lives, that is, those who should be protected against death at all costs and those whose lives are considered not worth safeguarding against illness and death.

All this takes place against the US presidential contest in which Bernie Sanders' chances of securing the Democratic nomination seem now to be very remote. The new projections that establish Biden as the clear front-runner are devastating during these times precisely because Biden once threatened to cut public funding for the elderly whereas both Sanders and Warren stood for Medicare for All, a comprehensive public healthcare program that would guarantee basic health care to everyone in the country. Such a program would put an end to the market-driven private insurance companies who regularly abandon the sick, mandate out-of-pocket

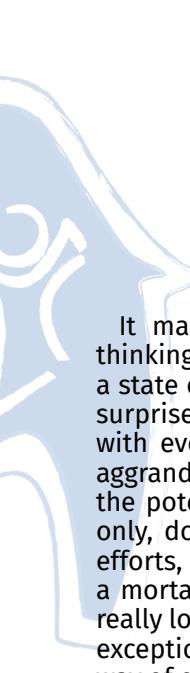
expenses that are literally unpayable, and perpetuate a brutal hierarchy between the insured, the uninsured, and the uninsurable. Sanders' socialist approach to healthcare might more aptly be described as a social democratic perspective that is not substantially different from what Elizabeth Warren put forth in the earlier stages of her campaign. In his view, medical coverage is a "human right" by which he means that every human has a right to the kind of health care that they require. Human rights tend to imagine the individual human as the point of departure. But why not understand health care as a social obligation, one that follows from living in society with one another? To compel popular consensus on such a notion, both Sanders and Warren would have had to convince the American people that we want to live in a world in which none of us denies health care to any of the rest of us. In other words, we would have to agree to a social and economic world in which it is radically unacceptable that some would have access to a vaccine that can save their lives when others should be denied access on the grounds that they cannot pay or could not secure insurance that would pay or because they lacked a visa or legal status.

One reason I voted for Sanders in the California primary along with a majority of registered Democrats is that he, along with Warren, opened up a way to re-imagine our world as if it were ordered by a collective desire for radical equality, a world in which we came together to insist that the materials that are required for life, including medical care, would be equally available no matter who we are or whether we have financial means. That policy would have established solidarity with other countries that are committed to universal health care, and so would have established a transnational health care policy committed to realizing the ideals of equality. The new polls emerge that narrow the national choice to Trump and Biden precisely as the pandemic shuts down everyday life, intensifying the precarity of the homeless, the uninsured, and the poor. The idea that we might become a people who wishes to see a world in which health policy is equally committed to all lives, to dismantling the market's hold on health care that distinguishes among the worthy and those who can be easily abandoned to illness and death, was briefly alive. We came to understand ourselves differently as Sanders and Warren held out this other possibility. We understood that we might start to think and value outside the terms that capitalism sets for us. Even though Warren is no longer a candidate, and Sanders is unlikely to recover his momentum, we must still ask, especially now, why are we as a people still opposed to treating all lives as if they were of equal value? Why do some still thrill at the idea that Trump would seek to secure a vaccine that would safeguard American lives (as he defines them) before all others? The proposition of universal and public health reinvigorated a socialist imaginary in the US, one that must now wait to become realized as social policy and public commitment in this country. Unfortunately, in the time of the pandemic, none of us can wait. The ideal must now be kept alive in the social movements that are riveted less on the presidential campaign than the long term struggle that lies ahead of us. These courageous

and compassionate visions mocked and rejected by capitalist "realists" had enough air time, compelled enough attention, to let increasing numbers – some for the first time – desire a changed world. Hopefully we can keep that desire alive, especially now when Trump proposes on Easter to lift constraints on public life and businesses and set the virus free. He wagers that the potential financial gains for the few will compensate for the increase in the number of deaths that are clearly predicted, which he accepts, and refuses to stop – in the name of national health. So now those with a social vision of universal health care have to struggle against both a moral and viral illness working in lethal tandem with one another.

The imperative to isolate coincides with a new recognition of our global interdependence during the new time and space of pandemic. On the one hand, we are asked to sequester ourselves in family units, shared dwellingspaces, or individual domiciles, deprived of social contact and relegated to spheres of relative isolation; on the other hand, we are faced with a virus that swiftly crosses borders, oblivious to the very idea of national territory. What are the consequences of this pandemic for thinking about equality, global interdependence and our obligations toward one another? The virus does not discriminate. We could say that it treats us equally, puts us equally at risk of falling ill, losing someone close, living in a world of imminent threat. By the way it moves and strikes, the virus demonstrates that the human community is equally precarious. At the same time, however, the failure of some states or regions to prepare in advance (the US is now perhaps the most notorious member of that club), the bolstering of national policies and the closing of borders (often accompanied by panicked xenophobia), and the arrival of entrepreneurs eager to capitalize on global suffering, all testify to the rapidity with which radical inequality, which includes nationalism, white supremacy, violence against women, queer, and trans people, and capitalist exploitation find ways to reproduce and strengthen their powers within the pandemic zones. This should come as no surprise.

The politics of health care in the US brings this into relief in a distinctive way. One scenario we can already imagine is the production and marketing of an effective vaccine against COVID-19. Clearly eager to score political points that will secure his reelection, Trump has already sought to buy (with cash) exclusive US rights to a vaccine from a German company, CureVac, funded by the German government. The German Health Minister, who could not have been pleased, confirmed to the German press that the offer was proffered. One German politician, Karl Lauterbach, remarked: "The exclusive sale of a possible vaccine to the USA must be prevented by all means. Capitalism has limits." I presume he objected to the "exclusive use" provision and would be no more pleased with the same provision, were it to apply to Germans only. Let us hope so, because we can imagine a world in which European lives are valued above all others – we see that valuation playing out violently at the borders of the EU.

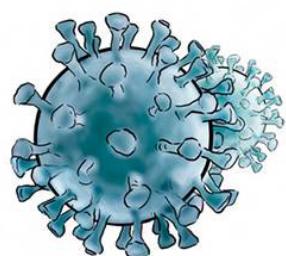
It makes no sense to ask again, what was Trump thinking? The question has been posed so many times in a state of utter exasperation that we cannot possibly be surprised. That does not mean that our outrage lessens with every new instance of unethical or criminal self-aggrandizement. If he were successful in his effort to buy the potential vaccine and restrict its use to US citizens only, does he believe that US citizens will applaud his efforts, thrilled by the idea that they are delivered from a mortal threat when other peoples are not? Will they really love this kind of radical social inequality, American exceptionalism, and affirm his self-described "brilliant" way of cutting a deal? Does he imagine that most people think, that the market should decide how the vaccine is developed and distributed? Is it even thinkable within his world to insist upon a world health concern that should transcend market rationality at this time? Is he right to presume that we also live within the parameters of such an imagined world? Even if such restrictions on the basis of national citizenship do not come to apply, we will surely see the wealthy and the fully insured rush to secure access to any such vaccine when it becomes available, even if the mode of distribution guarantees that only some will have that access and others will be abandoned to continuing and intensifying precarity. Social and economic inequality will make sure that the virus discriminates. The virus alone does not discriminate, but we humans surely do, formed and animated as we are by the interlocking powers of nationalism, racism, xenophobia, and capitalism. It seems likely that we will come to see in the next year a painful scenario in which some human creatures assert their rights to live at the expense of others, re-inscribing the spurious distinction between grievable and ungrievable lives, that is, those who should be protected against death at all costs and those whose lives are considered not worth safeguarding against illness and death.

All this takes place against the US presidential contest in which Bernie Sanders' chances of securing the Democratic nomination seem now to be very remote, though not statistically impossible. The new projections that establish Biden as the clear front-runner are devastating during these times precisely because both Sanders and Warren stood for Medicare for All, a comprehensive public healthcare program that would guarantee basic health care to everyone in the country. Such a program would put an end to the market-driven private insurance companies who regularly abandon the sick, mandate out-of-pocket expenses that are literally unpayable, and perpetuate a brutal hierarchy between the insured, the uninsured, and the uninsurable. Sanders' socialist approach to healthcare might more aptly be described as a social democratic perspective that is not substantially different from what Elizabeth Warren put forth in the earlier stages of her campaign. In his view, medical coverage is a "human right" by which he means that every human has a right to the kind of health care that they require. But why not understand it as a social obligation, one that follows from living in society with one another? To compel popular consensus on such a notion, both Sanders and Warren would have to convince the American people that we want to live in

a world in which none of us denies health care to any of the rest of us. In other words, we would have to agree to a social and economic world in which it is radically unacceptable that some would have access to a vaccine that can save their lives when others should be denied access on the grounds that they cannot pay or could not secure insurance that would pay.

One reason I voted for Sanders in the California primary along with a majority of registered Democrats is that he, along with Warren, opened up a way to re-imagine our world as if it were ordered by a collective desire for radical equality, a world in which we came together to insist that the materials that are required for life, including medical care, would be equally available no matter who we are or whether we have financial means. That policy would have established solidarity with other countries that are committed to universal health care, and so would have established a transnational health care policy committed to realizing the ideals of equality. The new polls emerge that narrow the national choice to Trump and Biden precisely as the pandemic shuts down everyday life, intensifying the precarity of the homeless, the uninsured, and the poor. The idea that we might become a people who wishes to see a world in which health policy is equally committed to all lives, to dismantling the market's hold on health care that distinguishes among the worthy and those who can be easily abandoned to illness and death, was briefly alive. We came to understand ourselves differently as Sanders and Warren held out this other possibility. We understood that we might start to think and value outside the terms that capitalism sets for us. Even though Warren is no longer a candidate, and Sanders is unlikely to recover his momentum, we must still ask, especially now, why are we as a people still opposed to treating all lives as if they were of equal value? Why do some still thrill at the idea that Trump would seek to secure a vaccine that would safeguard American lives (as he defines them) before all others? The proposition of universal and public health reinvigorated a socialist imaginary in the US, one that must now wait to become realized as social policy and public commitment in this country. Unfortunately, in the time of the pandemic, none of us can wait. The ideal must now be kept alive in the social movements that are riveted less on the presidential campaign than the long term struggle that lies ahead of us. These courageous and compassionate visions mocked and rejected by capitalist "realists" had enough air time, compelled enough attention, to let increasing numbers – some for the first time – desire a changed world.

Hopefully we can keep that desire alive.

Mary of the “yes” encourages and accompanies us

Greeting from Brother Superior General Ernesto Sánchez to the Institute of the Marist Brothers in Times of Crisis by COVID-19.

Dear Marists of Champagnat,

Today, on this “special” March 25, we are encouraged by remembering and celebrating Mary’s “YES” given at the Annunciation. This year, such a celebration has a unique meaning for each one of us and for the whole world in the face of the rapid spread of the COVID-19.

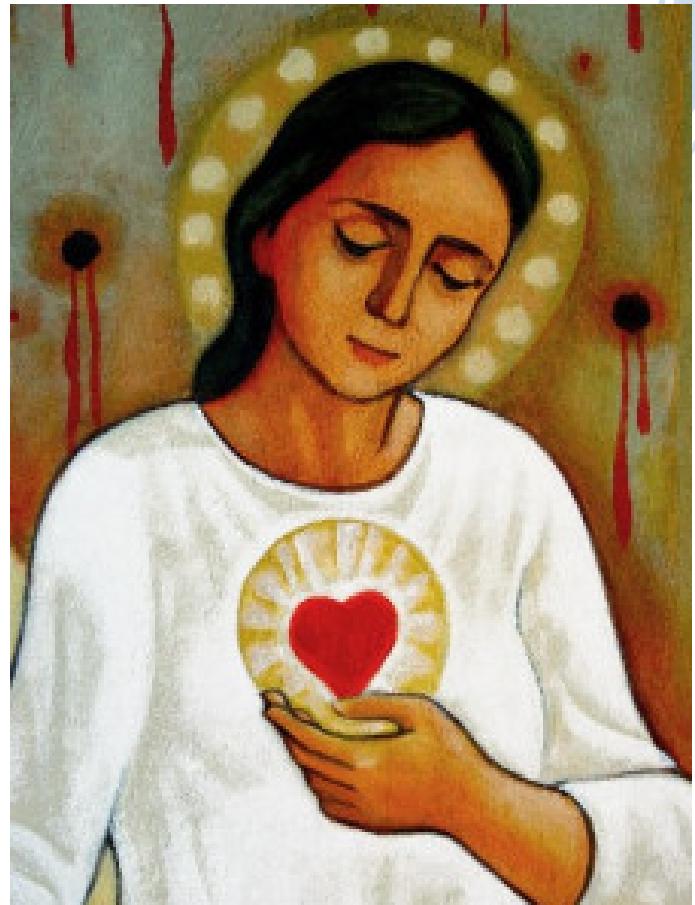
Clearly, it is a time of uncertainty and fear. These last weeks have been a time of great pain for those who have suffered or are suffering from the disease, many to the point of death and also an unimaginable pain for those relatives who cannot accompany their loved ones in their illness, or in their last moments or even at their funeral.

Italy, where we find those brothers and lay people who are at the service of the General Administration, as well as several Marist communities and ministries, has until now been one of the countries most affected by the pandemic. A similar situation is occurring in other countries of Europe and around the world. At present, many of the countries where the Institute is present have been affected by the crisis. I am pleased to see the various positive reactions in the Provinces and Districts seeking to collaborate with society, governments and the whole world to aid those who are at great risk. Many of us are self-quarantining in our local communities or with our families, working to avoid either being infected or to avoid being agents of contagion. This situation is presented to us as a burden yet, at the same time, as an opportunity. I am sure that we all have received daily brainstorms and messages (sometimes, I don’t know if it is all too much) offering us creative ways to live this present reality.

I think of Mary, that young woman from Nazareth who was put in a situation of surprise, of fear in the face of the unexpected and the unknown.

Today, I think of Mary, that young woman from Nazareth who was put in a situation of surprise, of fear in the face of the unexpected and the unknown... wondering what this new situation, this new reality would be like. And yet, after the encouraging words, “for nothing is impossible with God”, she gives her YES: “Let it be done to me according to your word” (cf. Lk 1:28). She then, “got up and left quickly...” (Cf. Luke 1:39). In the face of uncertainty and fear, there was faith, trust, passion for God and for humanity...

This scene of the Annunciation offers us three interesting steps that perhaps may encourage us to respond to the crisis in the way of Mary. At first, like Mary, we sense the doubt, the uncertainty, and feel the fear, and we ask God, “How? Why all this?” Then, we recognize that we are small in God’s hands and we trust in Him. Let it be done!

And finally, we get down to work collaborating where we can, serving others.

It is difficult to predict what the future holds as a result of all that is being experienced amidst this pandemic. Just as there are forecasts of economic and societal crises, there are, at the same time, very positive lessons to be learned in line with familial and social harmony as well as ecology and solidarity. We are a world with a connection far beyond the imagined, and that connection will have to be the strength needed to react as a global world family, seeking the good of all. While we are correctly told these days to distance ourselves physically for our own safety and for the safety of others, we should always keep in mind that this distancing seeks health and not selfish protection. Therefore, on another level, the call for social distancing links us and brings us closer together as a human family. We recognize that we are all connected. Like Mary, in the face of uncertainty and fear, we need faith, trust, and passion for God and for humanity, as solid foundations to go forward. From our moments of reflection and prayer, let us discover the new learning that this experience is offering us.

We recently held the annual meeting of Provincials and

District Superiors in Rome. This year's theme focused on "care", and by all accounts, the gathering went very well. The great majority of our brothers have already been able to return to their Provinces or Districts, and almost all have spent or are spending a period of quarantine for the good of all. I thank all of them for their positive, faith-filled attitude and the initiatives that are being taken in their AUs to support the current situation. And I also appreciate the responses, gestures and solidarity of all the Champagnat Marists throughout the world.

Let us pay special attention to the elderly in our communities and in our families. If any of us experience contagion and illness, let us consider the sick person as a blessing, as Champagnat told us, and let us give that person all our fraternal attention and care. While abiding by the necessary medical protocols, may our attitudes and responses to those who are ill be both evangelical and Marist.

During these days, I also remember with special affection those of you –brothers and lay Marists--who are living the mission in international communities and projects or in provinces or countries far from your family and loved ones.

Mary of the "YES" encourages and accompanies us in these difficult moments of uncertainty and pain. Our Good Mother holds us by the hand. Today, we know her as a loving mother and as a sister, as a companion on our journey and in our suffering, and a companion of all the people of God. With her and Saint Marcellin, let us live this special Lent in an attitude of prayer, united in communion with so many people throughout the world who are more directly victims of this pandemic.

Let us pray in communion with the leaders of our countries and of the Church, so that we all have the wisdom that comes from the Spirit to act and respond according to God's will. Let us keep in our prayer the medical professionals, the many religious and priests, and so many others who are at the service of the sick. We join with Pope Francis who, in the Eucharistic celebration of these days, is keeping these various groups of people in mind and inviting us to care attentively for each other, especially the sick.

Receive my fraternal greeting and embrace, along with the greeting and embrace of the General Council and the General Administration.

DESDE EL CONFINAMIENTO

Pepa Torres
Cristianisme i Justícia, 7/4/2020

Tras estar unos días en casa de mi padre acompañándole en esta crisis, ya de vuelta en mi barrio me impresiona la soledad de las calles transitadas únicamente por las patrullas de policía. La policialización de Lavapiés no es ninguna novedad, es cierto, pero sí lo es el control policial en calles y plazas desérticas. Hace días leí un artículo de Byung-Chul Han en el que planteaba cómo la crisis del coronavirus estaba sirviendo también de experimentación de nuevas formas de control social legitimadas por el miedo, y que posiblemente de esta crisis saliéramos como sociedades más represivas.

Estoy atravesada de presente, me cuesta imaginar el futuro, pero desde luego junto al dolor y la impotencia de la que estamos siendo contemporáneos y contemporáneas estamos siendo también testigos privilegiados de inmensas generosidades y dinamismos creativos que se están generando en cientos de grupos de cuidados empeñado en poner en el centro el sostén mutuo, la vida y la alegría.

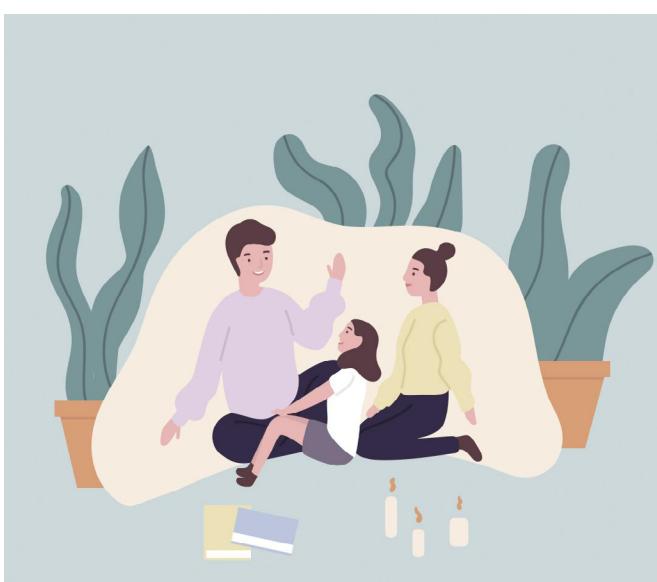
Hemos tocado el límite y aprendido de golpe que somos inmensamente inter y ecodependientes.

Me pregunto también si podremos mantenerlos en el tiempo o si cuando pase lo más duro volveremos a "lo de siempre", a la cultura del sálvese quien pueda y el individualismo. Quiero creer que no. Hemos tocado el límite de tal manera y aprendido de golpe que somos inmensamente inter y ecodependientes que creo que la huella de lo que estamos viviendo permanecerá imborrable en muchos de nosotros y nosotras. Hemos aprendido que dolor de las familias que entierran a sus muertos en Guayaquil es de la misma categoría que el nuestro, que el hambre de las familias de Camerún y Senegal no nos puede ser ajeno, que la exclusión sanitaria o el colapso no son accidentales ni en Estados Unidos, ni en Francia, ni en Argentina ni en España, sino que son fruto de las mismas políticas neoliberales, sus privatizaciones y desmantelamiento de lo público.

Hemos aprendido que no podemos seguir produciendo ni consumiendo desde la lógica del hipercrecimiento, violentando los ciclos de la naturaleza porque revienta y se convierte en enemiga. Hemos aprendido que necesitamos decirnos te quiero, ¿cómo estás?, cuídate... muchas veces al día; que el humor, la belleza, la poesía, la música, los símbolos, los gestos de cercanía y vecindad entre balcones y ventanas son imprescindibles para atravesar la vida en tiempos hostiles. Hemos aprendido que las personas mayores son un tesoro para nuestras sociedades, que su sabiduría y la dignidad de sus vidas no puede ser mercantilizable.

Hemos aprendido que más que instalarnos en la queja o atrincherarnos en el miedo, la projimidad siempre nos salva y nos hace más fuertes. Hemos aprendido que los trabajos más invisible y peor pagados, como son el trabajo doméstico y de cuidados son esenciales para la vida y por ello es de justicia reconocer la dignidad y el valor de aquellas que dejan de cuidar a sus familias, en sus países de origen, para cuidar las nuestras y no parar hasta que se reconozcan sus derechos laborales y sociales y se regularice la situación de todas las personas sin papeles.

Hemos aprendido que el misterio que los y las creyentes llamamos Dios no es milagrero, ni castigador, ni interviene directamente en la historia, ni para causar el mal ni para evitarlo, sino que es aliento de vida, manantial de resiliencia, que sostiene, inspira, moviliza a la solidaridad y la creatividad. Un Dios, reciclador, dynamis, que nos empuja a rebuscar hasta encontrar entre las cenizas del sufrimiento, la esperanza. Un Misterio de amor que no se identifica con los discursos sino con los gestos y las acciones y que no distingue entre creyentes ni ateos, sino que es experto en periferias y en humanidad más que en moralidades. Un Dios Ruah alentadora, que nos mueve a salir de nuestros propios miedos e intereses y que nos hace experimentar que sólo en la projimidad y en el asombroso poder de los encuentros y los abrazos podemos ser plenamente humanos y humanas y participar del misterio de su divinidad. Un Dios todo-cuidadoso, que nos habita y sostiene en toda circunstancia y que la caña cascada no quebrará ni el pábilo vacilante apagará (Mt 12,20).

#PASQUAACASA
#MARISTESACASA
@MARISTESENXARXA
@MARISTESCAT

